

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónap ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 26 korona.
 Egy hónap ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 30 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyilatkozó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, március 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Az új püspökség.
- A képviselőház ülése.
- Kétszáz esztendő jubileum.
- Egy aradi vállalat újjászervezése.
- Az ipartestület építkezései.
- A motoros közlekedés megnyitása.
- Színész-proletárok.
- A nábob és a bárónő.
- Aradiak Temesvárott.
- Az aradi vashíd.
- Az új-szent-annai zendülés.
- A facetti választás.
- Az obstrukció érdekességei.
- Nemess Zsigmond üdvözlése.
- Millió család.
- Tárcsa: Feszület előtt. Irta: Cserzy Mihály.
- Regény-Csarnok: A távollévő. Irta: Montégut Maurice.

Az új püspökség.

(Egy román vezérember nyilatkozata.)

Arad, március 3

Az aradi román körökben élénk feltűnést keltett az a fővárosból érkezett hírlap, hogy Gáll József főrendiházi tag azt a százezer forintot, amelyet az aradi görög keleti román egyházmegyének akart hagyományozni, újabb elhatározásával a Temesvárott alapítandó görög keleti román püspökség céljaira szánta.

Egy előkelő s az aradi egyházmegye vezető köreihez tartozó román férfi, akit erre nézve az *Aradi Közlöny* tudósítója megkérdezett, a következőket mondotta:

Gáll József főrendiházi tag ily elhatározásáról nincs tudomásom; de ha nem is tartom nagyon valószínűnek, nem csodálkoznám, ha úgy lenne. Tény az, hogy a legutóbbi két püspökválasztás kimenetele Gáll Józsefet meglehetősen elidegenítette az aradi egyházmegyétől; rosszul esett neki tapasztalnia, hogy az egyházmegyében, a melyért ő annyit tett, az ő intenciói egyáltalán nem érvényesülnek.

Amikor utoljára Aradon volt Gáll, akkor nem szólt még erről. Elmondta: a mióta nyilvánosságra került azon elhatározása, hogy vagyona jelentékeny részét görög keleti román lelkészek és tanítók özvegyeinek és árváinak segélyezésére akarja hagyni, tömördek kérő levelet kap, a melyben arra instálják, hogy már életében adjon segítséget nekik, akiknek javára az alapítványt akarja tenni.

— Némelyiknek, mondta, küldök is pénzt de némelyiknek bizony megírom: a halálom után tietek lesz a vagyonom, de addig — *hagyjatok engem is élni.*

Akkor tehát Gáll még semmiesetre se gondolt arra, hogy a végrendeletét megváltoztassa; lehet azonban, hogy azóta megváltozott a szándéka.

A temesvári román püspökség terve különben nem új. Nagyszébenben, az érseki székhelynél fekszik a *Saguna-alap*, amelyet a magyarországi görög keleti románok első érseke oly célra hagyott, hogy a mennyiben az a kellő összeget eléri, abból három új püspökséget szervezzenek

és pedig: Temesvárott, Nagyváradon és Kolozsvárott. Ez az alap ma, úgy tudom, a kamatokkal együtt körülbelül *egy millió koronát* tesz ki.

Ha ebből kiszakítanak a temesvári püspökségre eső részt és hozzá csatolnak a hírlapban említett kétszáz ezer koronát, ez még mindig nem lenne elég egy püspökség főtartására. A temesvári román püspökség megvalósítása tehát az esetben is, ha a hír a valóságnak megfelel, nem lehet a közel jövő kérdése.

Végül megemlítette a kérdező román férfi, hogy nem tartja valószínűnek, hogy az aradi egyházmegyéből négy, a karánsebesiből pedig *hat* esperességet szakítanak ki. A karánsebesi egyházmegyéből legfőleg *két* esperességet lehetne elvenni s így a temesvári új egyházmegye *hat* esperességből állana, — ha a hír csakugyan igaz.

De hát addig nagyon sok víz le fog még folyni a Maroson.

A képviselőház ülése.

— Az aradi közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 3.

A mai vitát érdekes napirend előtti vita előzte meg. *Lendl* Adolf, a híressé vált röpiratózó ismertette két rendbeli röpiratát élénk tetszés mellett. Ezután *Brázay* Kálmán röviden, majd *Lovász* Márton hosszabban támadta a javaslatot.

Fejérváry miniszter ma ismét benn volt a

Feszület előtt.

Irta: Cserzy Mihály.

Tavaszi verőfényben ha járjuk a csendes külvárosi utcákat és valamelyik udvarból hirtelen dobpergés üti meg a füleinket: először... másodszer... senki többet... szakasztottan úgy markol a lelkünkbe a szomorú kép, melyet az igazságot-osztó hivatalosbák előtt látnunk nap nap után meglevenedni. Azután meg a beszéd, a nyomorúság marakodása, a mi fölhangzik az ajtó előtt, mind olyan furcsán, olyan bántóan csendül bele a szívünkbe...

És valahányszor ide kerülünk, mindannyiszor több az ember, kiálthatatlanabb a levegő. A hivatalajtó vaskos rézkilincsét egyre több kimunkált marok fogdossa, egyre több sóhaj, egyre több átok szakad föl a szivekből... És megcsillan a barázdás arcokon a köny is... A birság egy-két koronája, mintha a lelkek fele lenne, olyan nehezen, olyan fájdalmasan válnak meg tőle az emberek. A földnek nehéz gonddal élő népe, mely itt is, amott is beleütődik tudatlanságával a szeges drótkerítésébe, mint a szabadsága után törtető nemes vad.

Igy, ebben a nyilni kezdődő időben a tél kiválasztottjai jönnek egymást föl váltva a kongó márványköves folyosóra. A ruhájukon, az arcukon meglátszik a legnagyobb zsarnok keznyoma. A nélkülözés sápadt virága és, a védekező ember rongyai a petyhüdt tagokon. A

hangjukból is érezni lehet az elkeseredést, a bántalmat, hogy ime, a sanyargatásoknak még koronájuk is van, melynek tövise nyomán föl-szisszen a legtűrelmesebb ember is.

A boltives folyosón az egyik felekezet az oskola-mulasztásért várja a bíró szavát, a másik csapat azért remeg, mert nem söpörte el háza előtt a havat, a harmadik a kutya dolgában járja az életnek ezt a kálvária útját, mert mióta adófizető alannyá emelkedett a kutya, azóta megszapordott egy érrel a szabályrendelet ő-birodalma s ha nem ügyel az ember, biz' betoppan az ér vizébe és addig, ameddig el is merül benne...

Hát jön egy asszony. Olyan szenvedő az arca. És könyörgés szól a tekintetéből. Szinte önkénytelen a zsebébe nyul az ember, hogy ne, kifizeti helyette a birságot, csak menjen Isten hírével, ne kintozza a lelkét a felebarátja iránti szánakozással. Ámde be se csukódik az ajtó, újra kinyílik és más félénk, fakó asszony lép be. Azután a harmadik, a negyedik... Az ötödik az már ember. Ez egy transzport; egy a bűnük, egy paragrafust cibáltak meg, hát egyformán kell lakolniuk.

A rendőrbíró kiveszi az öblös pipát a szájából és átszól a feszület fölött:

- Doczi Pálné.
- Itt vagyok, szépen kéröm.
- Jöjjön ide.

A sápadt képű asszony az asztal elé lép. Összefonja az ölén a két kezét.

— Maga Csöngölén lakik, ugye?

— Ott, kezeit csókolom.
 — Hány óra járás az ide?
 — Ot óra alatt gyűttünk, szépen kéröm, kocsin.

— Hát nézze — kezd azután a dologba a kapitány — itt föl van maga, lelkem, jelentve, hogy a gyerek nem megy rendesen iskolába. Az asszony hallgat.

- No...
- Nem tagadom, igaz...
- Hát miért nem megy?
- Esőt az eső, kezeit csókolom.
- Hátha egy hónapig esik?

Ujra nem szól az asszony. Fürkészi a kapitány arcát s a tekintete mintha azt mondaná: ugyan ne bántatok... Nem tudtok ti semmit itt a fűtött, meleg szobában... A törvény szava azonban tovább hajtja az asszonyt.

— Akkor se küldi az iskolába?
 Az anya felel:
 — Akkor se... Nem jószág az én gyerkőm, hogy ebbe a hüvös, lucskos időben hajtssam, mint az igavonót. Adjanak a gyerkőknek csizmát, akkor majd ott lész minden nap.

Most meg a rendőrbíró hallgat el. A jelentés fölé hajol és ráírja a csizma árát: öt korona birság... Csend lesz... Az elmékben átcsillan az ázott mezők közös, barátságatlan képe, de hogy az örömmek, mely virágait hervaszítja el a birság a kicsi gyermek-lélekben, arra, úgy lehet, most senki sem gondol.

— Rigó Judit — mondja tovább a kapitány.

Házban, de csakhamar kisetett és — nagyon helyesen — csak kevés ideig vesz részt a vitában. Végre ő is vigyáz az egészségére.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Dániel Gábor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Sándor Gyula gróf, Wlassics Gyula és Plósz Sándor miniszterek.

Elnök fél 11-kor nyitotta meg az ülést és bemutatja az irományokat.

(A temesmegyei viszonyok.)

Elnök jelenti, hogy a napirend előtt Lendl Adolf nyilatkozni akar. (Halljuk!)

Lendl Adolf: A Magyarország tegnapi számában a temesmegyei tanfelügyelő öt páncerműnizmussal és hazafiatsággal vádolta. Hogy miért támadta meg, annak oka ez: Kiadott „Ujzás a kerületemben” címmel egy röpiratot, amelyben felsorolta a közigazgatási tisztviselők hibáit és bűneit. A tisztviselők, jegyzők, szolgabírók hazafias érdemekre akként akarnak szert tenni, hogy üldöznek egyes embereket, a kiket hazafiatságnak mondanak s így sikerül is egyeseket a dákóromanizmus karjaiba dobni. Elbeszélte a röpiratban egyes sikkasztási eseteket.

Elnök: Nem arra adott engedélyt, hogy a röpiratot ismertesse, hanem arra, hogy a Magyarország cikkére reflektáljon. (Nagy zaj a szélbalon.)

Kubik Béla: De a röpiratot is tudni kell! Miért nem hagyja beszélni?

Endrey Gyula: Ritka madár! Meg kell hallgatni! (Zaj).

Lendl röpirata szorosán összefügg a nyilatkozattal. Elmondta abba, hogy a nagyköveresi vasutat miként csalták meg a népet, megírta, hogy a temesmegyei főispán igaztalan, helytelen jelentést tett a miniszternek stb. Ezeket fél év óta nem cáfolta meg senki. Az ő erkölcsi meggyőződése indította őt a röpirat kiadására. (Elnök helyeslés a szélbalon.) Mi lett a röpirat eredménye? Egy párbaj, egy goromba levél és a főispán beismerése, hogy a jelentés hamis volt, de nem az ő hibájából. (Tetszés a szélbalon.) Második röpiratában a temesmegyei tanfelügyelővel foglalkozott és annak hibáit tárta elő. Ezek után a tanfelügyelő nyílt levelében foglaltakat visszautasítja. Jó hazafinak tartja magát, (Helyeslés) és hogy nem volna az, azt hazugságnak jelenti ki.

Elnök ezért rendreutasítja.

Lendl a Ház asztalára teszi le röpiratát, hogy mindenkinek meggyőződhessen arról, hazafi-e ő vagy sem! (Tetszés).

Lovász Márton személyes kérdésben kijelenti, hogy az említett cikk nem a Magyaror-

szág cikke, hanem a tanfelügyelő, a kité a felelősség is illet.

erre következett a napirend.

(Az ujoncjavaslat.)

Brázay Kálmán nem fogadja el a javaslatot. Utal az északamerikai Egyesült-Államok példájára. E hatalmas állam sohasem törődött a militarizmussal, mégis egy-két év hazafias felbuzdulása után összeroppantotta egy régi állam képzett hadseregét, feleslegesnek és szükségtelenné tartja a hadi erőlködést. Csatlakozik társai határozati javaslatához.

Lovász Márton: A javaslat elleni érveit először is a nép teherviselési képességéből mériti. A gazdasági, ipari és kereskedelmi pangás mellett lehetetlen a nép terheit emelni. A nagy hatalmi állást sem tartja oknak az ujoncemelelésre. Mi szegény nemzet nem lehetünk nagy hatalom. Nekünk se iparunk, se kereskedelmünk. Mi olyan expanzív erőt ki nem fejthetünk, hogy egy nagy hatalmi állás követelményeinek megfelelhessünk. Utal Franciaországra, amely nagy militaris erőlködéseit nem bírja sokáig, dacára annak, hogy nagy, gazdag és hatalmas ipara és kereskedése van, mégsem fogja pénzzel és vérrel győzni hadereje fejlesztését. Ezután rátér a kvóta emelésére. A legnagyobb hibának tartja, hogy mi a kvótát minden rekompenzáció nélkül emeltük. (Nagy zaj szélbalon.)

Beöthy Ákos: Végzetes hiba volt.

Lovász: Az átutalási eljárás megszüntetése nem rekompenzáció.

Szathmáry: Elég, hogy 30 év óta meglóptak bennünket.

Lovász ezután Tiszával pélemizál és nem tartja veszedelemnek a keleti kérdést. Történelmi visszahatásban fejtegeti a török uralmat, a török szövetséget a magyar szabadságharcosokkal s azt tartja, hogy Magyarországot Oroszország sem fenyegeti. Ha veszedelem van kelet felől, az inkább Ausztriát érinti, semmint Magyarországot. Kijelenti, hogy miután semmi szükségét sem látja az ujoncemelelésnek, egyetlen ujoncot sem szavaz meg, szünetet kér.

Szünet után

Apponyi Albert gróf foglalja el az elnöki helyet.

Lovász Márton: A véderő hiányain más módon kellett volna segíteni, mint ujoncemeleléssel. A honvédséget tüzéséggel, műszaki csapatokkal kell ellátni. Határozati javaslatot nyújt be, hogy az ujonan szervezendő tüzéséget a honvédségben állítsák fel.

Luby Sándor szintén a javaslat ellen beszél. Majd határozati javaslatot nyújt be arra vonatkozólag, hogy egyetlen magyar tisztet se lehessen osztrák ezredbe áthelyezni.

(Lamsdorff és Komárom.)

Rövid házszabály-vita után rátértek az interpellációkra adandó válaszokra.

Széll Kálmán miniszterelnök felel Csávolszky Lajosnak Lamsdorff gróf orosz külügyminiszter utjára vonatkozó interpellációjára. Kijelenti, hogy a mi politikánk a Balkánon a status quo fenntartása, barátságos viszonyban akarunk maradni a balkán államokkal s célunk, hogy ott semmiféle hatalom egyoldalulug elő ne nyomulhasson. Az orosz külügyminiszter utja azt célozta, hogy ezen szempontból európai Törökországban rendszabályok létesíttessenek. Lamsdorff gróf egyúttal figyelmeztette a kisebb balkán államokat, hogy minden forradalmi izgatótól tartózkodjanak.

A választ Csávolszky kivételével az egész Ház tudomásul vette.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter felelt ezután Tuba János interpellációjára a komáromi botrány ügyében. Röviden kijelenti, hogy az ötödik hadtest parancsnoksága már elrendelte a vizsgálatot. Ha a tiszték vétkeztek, bűnhődni fognak. (Helyeslés.)

A választ a Ház tudomásul vette s ezzel az ülés véget ért.

A magyar-csekei petíció. Adorján Emil dr. a magyar-csekei petíció ügyében Budapesten időzik s a választási visszaélések adatait a Kossuth párt elé terjesztette. A párt kimondta, hogy a választás ellen föltétlenül be kell nyújtani a petíciót. A petíció benyújtása már a napokban megtörténik. A petíció dolgában s annak részleteiről Kossuth Ferenczel is hosszasan értekezett Adorján Emil dr. Bartha Ferenc értesítette Adorjánt, hogy Széll Kálmán hivatalból megindította a fegyelmi eljárást a visszaélések fővádlottja, Szöllösy Ferenc szolgabíró ellen.

Lukács László pénzügyminiszter, mint táviratozzák, ma Bécsbe érkezett. Az osztrák pénzügyminiszteriumban ma hosszas tanácskozást tartottak a készfizetések felvétele dolgában.

Kétszáz esztendő jubileum.

(A zsidó szent egyesület ünnepe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 3.

Szombaton kezdődnek meg az ünnepeik az aradi zsidó szent egyesület (Chevra Kadisa) kétszáz esztendő jubileumának. Szombaton ünnepi istentisztelet lesz, s melynek különösége az ez alkalommal előadandó *Beethoven-szonáta*. A hitszónoklat alatt Beethovennek

Az asszony helyét egy másik foglalja el. Az is szakasztottan ilyen. Be van bugyolászva a szegény rongyaival, csak éppen a szeme, orra van szabadon, mint a rabnak, aki a vasrácsok mögül kandikál ki a szabad ég felé.

— Maga is azért nem küldte?

— Nem én, kéröm.

— Hát?

— Mer' messze van az iskola.

— Messze?

— Messze ám, éppen két óra járásnyira.

Nincs hozzá lelkem, hogy ezt az ártatlan kis magzatot ekkora utra eresszem.

— De ha muszáj!

— Könnyű innen azt mondani — emeli föl az anyai szót Rigó Judit — hátha baj éri, ki felel érte? . . . Hiszen nagy embernek is elég volna, hogy mindennap kétszer két órát gyalogoljon. Még katoná korában se sarcollják meg annyira . . . En bizony nem küldöm, ha akármilyen történik is.

— No lássa — oktatja a törvény őre — ilyenek maguk, azt mondják, nem küldik, hát ez most öt korona, meg az ut, amit eddig tett. Másodsor majd tíz korona lesz.

Szomoru, bamba arccal néz az asszony a részszületre, mintha kérdezné: hát igazság ez? . . . A részszület visszaesillogja: a törvény törvény, zöld asztal mellett pipafüst között készül.

— No gyerünk tovább — folytatta a rendőrbiro. — Torolya Jánosné. Maga az?

— En vagyok — feleli félelken a harmadik tanyai asszony.

— No asszony . . . — mondja neki a kihágási bíró — a maga leánya is kilenc és fél napot mulasztott. Mivel igazolja mulasztást?

— Nem igaz az, kéröm, hogy az én gyerkőm mulasztott.

— Nem igaz? Hiszen a tanító mondja.

— No ha a tanító mondja, én mög azt mondom, hogy a tanító hazudik. Az én kis cselédöm olyan szelid, mint a galamb, a' nem olyan, hogy elcsellőgjön ide-oda. Mondom hazudik a tanító . . .

Persze, hogy hazudik . . . Hogyne hazudna mikor olyan a csengése annak az öt korona birságnak, mint fekete felhőből ha váratlanul előtör a levegőt reszkető dörgés.

— Hát Kiss János — szólítja tovább a kapitány — kend mit szól?

A nagy fekete ember összeráncolja homlokát és haragosan mondja:

— Mit szóljak, kéröm?

— Maga is azért van itt, amiért a többi.

— Azt tudom . . . De úgy nézöm, hiába beszél itt a szegény.

— No, nem úgy van az, barátom . . . De hát amit ezek az asszonyok hoztak föl mentesgükre, azt nem lehet elfogadni. Mást mondjon, mást, ami ok az elmaradásra.

János törli egy ideig a fejét. Hát mit mondjon . . . Mit? . . . Az igazat? A szomoru valóságát, amelynél nincs, nem is lehet igazab ok ezen a nagy darab földön.

— Mást mondjak? — kezd azután szóba.

— Azt mondhatom csak, hogy két kosztra nem telik . . . Nagyon mostoha vót a tél, tekinte-

tes kapitány ur, örülünk, ha éhön föl nem forogunk, nemhogy kétfelé kosztoljunk.

A rendőrbíró nem tud hamarosan felelni. Hát mi ez? . . . Nem ok? . . . Vagy kell ennél nagyobb ok is? . . . Kis János nem várja a bíró szavát, kimond mindent, ami a szívében ül.

— Ha vasba vernek, akkor sem birom őket iskolába küdeni, mer éhen nem lehet reggeltől napestig a gyerkőfele.

S mintha ősi tájon járna az ember, valahonnan megcsöndülni hallunk valamit: a munka nemesit! . . .

Azután jönnek a tél többi küldöttjei. Kopognak a nagy csizmák a pádimentumon s valami különös szag árad széjjel a teremben. Ez az ember a hó miatt jön ide.

— Miért nem tisztította el a járdát? — kérdezi a bíró.

— Eltisztítottam kérem, de gyütt másik. A szegényt még az Isten sem szereti.

Hát valóban jött. A pici angyalkezek sűrűn beteregették csillogó hópihékkal a fekete földet, de arra bizonyosan nem gondoltak, hogy a szegény embert ráncbaszedi miattuk a törvény, mert akkor . . . Oh, mert a pici angyalkezek oly környörületesek.

A másik ember, az meg a kutya miatt került ide. Azt mondja neki a kapitány.

— Oreg, elküldtem kend a kutya-adóval . . . Ezért birság jár.

A fehérhajú ember, aki egyre mutogatja az idézőt a törvény emberének, megáll.

— Birság? — mondja.

Pathetic-szonátáját adják elő, Unger Mór tanár átíratában: Zilahyné S. Vilma (szoprán) B. Répássy Gusztó (alt), az aradi Nemzeti Színház tagjai, Unger Mór (hegedű), Robitsék Samu (viola) és Hösztly József (orgona.) A klasszikus szonáta így előadása bizonyára emelni fogja az istentisztelet ünnepességét.

A jubileum ünnepeiről a következő értesítést vettük:

Az aradi Chebra Kadisa (szentegylet) fennállásának kétszáz éves fordulójára alkalmából díszes ünnepet rendez, a melynek programja immár készen áll.

Szombaton, március hó 7-én d. e fél 11 órakor hálaadó istentisztelet tartatik a zsinagógában s ez alkalommal dr. Rosenberg Sándor főrabbi emlékbeszédet tart az ünnepi nap méltatása céljából. Ez alkalomra a zsinagóga ünnepi díszítést, nemzeti színű dekoráció ékesíti az egész templomot.

Vasárnap és hétfőn reggel 9 órától déli 12 óráig és d. u. 3—6 óráig, valamint kedden délelőtt 9—12 óráig diszközgyűlés tartatik, a melynek egyik tárgya az egyület kötelékébe új tagoknak felvétele.

Kedden déli 1 órakor disztrakoma tartatik a „Központi szálló” éttermében, a melyen úgy a régebbi, valamint az újonnan bekebelezendő tagok résztvehetnek. (Egy teríték ára 6 korona.)

Szerdán március 11-én déli 1 órakor az egyesület kötelékébe bekebelezett 24 éven aluli ifjak részére rendeztetik disztrakoma a megjelölt helyiségekben és figyelmezteti a Chebra-elöljáróság tisztelt tagjait, hogy azon, már kézbesített s a meladschim részére kiszolgáltatott teríték-jegyek, melyek nyomdai hiba folytán a március 10-iki dátumra szólnak, csak a március hó 11-én, szerdán tartandó disztrakomához érvényesek.

A midőn az előjáróság a hálaadó istentisztelethez, az alapítási közgyűlésre, valamint a disztrakomához az egyesület t. tagjait tisztelettel ez uton is meghívja, egyben azon reményének ad kifejezést, hogy a dicső multnak lelkes példán buzdulva, szeretettel és a már többször bebizonyított áldozatkészséggel emlékeznek meg ez alkalommal is azon nagy feladatokról, a melyek egyesületünkre szegény betegek gyógykezelése és ápolása, szűkölködők segélyezése és más emberbaráti célok istápolása révén hárulnak.

Tájékoztatót értesítjük egyesületünk t. tagjait, hogy azon teríték-jegyek, a melyek ez ideig át nem vették, közgyűlésünk napján a közgyűlésben átvehetőek. Az aradi Chebra Kadischa nevében: dr. Fleischer Sámuel elnök, Weiss József, jegyző.

— Az.
— Miért?
— A kutyaért.
— Nem lehet, uram, neköm nincs kutya.
Tagadom.
— Nincs? — veszi föl a jelentést a bíró
— Pedig ez az írás azt mondja, hogy van.
— No, neköm nincs... Nézze csak mög, micsoda név van ott fölveve.
— Bíró Isván.
— A kutya neve? — riad föl az öreg.
— Dehogyan — a gazdájáé.
— Dehát a kutya nevet nézze csak mög.
— Viola.

— Viola, viola... hiszen az a Konya Vincée, aki szomszédom volt, a kutyát ott hagyta, oszt én csak gyámságba fogadtam magamho.

Igy jönnek, mennek a sokszínű ruhás emberek nap-nap után, mint a malomkerék, melynek széles lapátjai egymásután taszitanak egyet-egyét a szaladó vizen s mint a szegény emberek orcáiról a köny, csurog róluk is gyöngyszemekben a folyam vize. Hogy a lelkek hitét, embereknek egymáshoz való ragaszkodását és szeretetét nem vonják-e be ezek a kálvária utak is zöld mohával, mint a vizet szóró lapátokat — ugyan ki érne rá ezzel törődni, mikor az élet órája mindjobban siet és egyre többen, egyre elkeseredettebben adják egymás kezébe az emberek a hivatalajtók vasos rézkilincseit.

TÁVIRATOK.

Szociálista polgármester.

Kopenhága, március 3. A polgári választmány Kopenhága polgármesterévé 19 szavazattal 18 ellenében a szociáldemokrata szakegyesület elnökét, Jensen volt festőt választotta meg. A választás után a szociáldemokraták laklyásmenetet rendeztek az új polgármester tiszteletére. A szociáldemokrata szónok beszédére adott válaszában Jensen azt hangoztatta, hogy jól tudja, hogy megválasztását nem kiváló tehetségeinek köszönheti, hanem annak a büségnek, a melylyel eddig a közös munkában résztvett.

A római kiállítás.

Róma, márc. 3. A nemzetközi mezőgazdasági kongresszusra való jelentkezők határidejét meghosszabbították március 15-éig. A kiállítás április 13-án nyílik meg.

Az ipartestület építkezései.

(Terv a közgyűlés előtt. — Új táncterem. — A segédek szállója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Most vasárnap tartja az aradi ipartestület rendes évi közgyűlését, melynek érdekes tárgya lesz az előjáróságnak az ipartestületi ház kibővítésére s ezzel a nagyszabású építkezésekre vonatkozó előterjesztése. Már egy ízben megemlégtünk ezt az ügyet, mely most részletes terv és költségvetés alakjában várja a közgyűlést.

Az ipartestületi házat a Könyök-utca vonalában építik ki. Ennek az új szárnynak emeleti részére kerül egy hatalmas tánc- és hangverseny-terem, mely e nemből a legnagyobb lesz Aradon. A hossza huszonegy a szélessége tizenhárom méterre van szabva. A táncterem mellett folyosó vonul, melyből ruhatár és mellékhelyiségek nyílnak. Az új nagyterem összeköttetést nyer a jelenlegi diszteremmel, mely éttermül használható, míg rendes alkalmakkor az ipartestület üléseit tartják benne. A titkár lakását kis étteremmé alakítják át.

Az új nagyterem fényes berendezésű lesz. Boltozott mennyezete kis kupolában végződik, a mennyezet alatt nagy karzat fut végig zenekarok és közönség számára. A termet megfelelő bérért rendelkezésre bocsátják.

Az új épületszárny földszinti részében az iparossegédek szállója és a hozzá tartozó helyiségek nyernek elhelyezést. Az eddig is létező szállót kiterjesztik, s a modern követelményeknek megfelelően rendezik be. Nagy hálóterem, étkező és nappali szoba áll a segédek rendelkezésére, a pincében pedig fürdőszoba és főtűlítő helyiség.

Az udvart is rendes aszfaltburkolattal látják el és új tekepályát építenek.

Az építkezés, a készen álló tervek szerint, 50,000 koronába kerül s a pénzt kölcsön útján teremtik elő. Erre vonatkozólag a Pesti Kereskedelmi Bank igen előnyös ajánlatot tett, amelyben 4.90 százalékkal mellett hajlandó amortizációs kölcsönt adni. Az ipartestületnek a mostani székházáért még 32,000 korona tartozása van, így körülbelül 80,000 koronát tenne ki az adóssága. Ennek az összegnek megfelelő annuitásokat meghozná a termék kiadása fejében befolyó bér. Egy ténymester a nagyterem időnkénti használatát máris leakarja kötni. E mellett nagy bevételre lehet kilátás a farsang, valamint a hangverseny-szezon alkalmával, valamint más alkalmakkor is.

A terv, melyet előreláthatólag magáévá tesz a vasárnapi közgyűlés, mindenestre életrevaló, s eltekintve az iparosok érdekeitől, a közérdeknek is hasznára lesz.

Egy aradi vállalat újjászervezése.

(Nagy Dezső műegyetemi tanár aradi utja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Nagyobb szabású vállalkozás előmunkálatai folynak napokban Aradon. A vállalkozás bizonyos próbáktól függ, a melyek még befejezve nincsenek, de azok előreláthatólag oly eredménnyel végződnek, a melyek kedvező hatással lesznek a szóban forgó terv alakulására.

Nagy Dezső műegyetemi tanár aradi utja e tervvel van kapcsolatban. Nagy Dezső vasárnap Gelléri adjunktus kíséretében érkezett Aradra és ma utazott el.

Arról van szó, hogy a Kotsis Lajos tulajdonát képező sajtolt téglagyárat új alapokra fektessék, úgy, hogy annak termékei versenyezhetnének a közönséges építő téglával, s az építkezéseknek nagy lendületet adnának.

A tordai gipszgyár telepen ugyanis nagy mennyiségű cement-anyagra bukkantak; ezen cementnek már fölösleges az égetése, miután azt a természet munkája elvégezte. Ezen cement felhasználásával akarnak új téglákat gyártani Aradon.

A gyár eddigi termékei mész-, homok és a kötőanyagból voltak sajtoltva. Ezek a szilárdság és állóság tekintetében eddig is megfelelőek; az egyedüli bajuk az volt, hogy nehezebbek voltak a rendes, agyagból égetett téglánál.

A cement-téglánál azonban ez elmaradna; de volna annak még egy előnye is. Ezzel nem csupán egyszerű téglákat készíthetnének, hanem nagyobb tömböket, az építkezéseknél használatos, s eddig téglából összerótt formációkat, a melyek jelentékenyen egyszerűsíték az építés munkáját.

Nagy Dezső műegyetemi tanár erre nézve folytatta három napon át a próbákat, a melyek még befejezve nincsenek, de azok eredménye eddig is biztató.

A tordai gipszgyár részvénytársasága a cementnek így módon való felhasználására jelentékenyen fölemelte alapítókéjét, és a mint értesülünk, ha az eképp gyártott cement-tégla csakugyan versenyképes és mindenben megfelelő lesz, a kereskedelmi miniszter valószínűleg jelentős államszegéllyel fogja támogatni az érdekes aradi vállalkozást, a melylyel az építészeti körökben már élénken foglalkoznak.

Színész-proletárok.

(Több az eszkimó, mint a lóka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Nem először említjük meg, hogy az utóbbi években tulzsufolt színészeti pálya komoly válságnak néz elébe. Mindinkább nagyobbodó, ijedősen terjedő, veszedelmes baj, mely utolsó elfajulásában egy teljesen hasznavehetetlen társadalmi osztály megteremtéséhez vezet: a foglalkozás nélküli színjátszók osztályához.

Jó régen kísért már a tulzsufoltság kérdése ezen a téren. A vele foglalkozó, szemlélődő ember homályos kaosznak hitte mindedig a belőle eredő fejleményeket, melyek esetleg a messze jövőben fognak bekövetkezni. Ám a baj sohasem várat sokáig magára és ma már kétségtelenül áll, hogy a válság bekövetkezett.

Most olvassuk az első pozitív bizonyítékot a Színészeti Közlöny-ben. Maguk a színészek panaszozzák el, hogy többen vannak a soknál. Az országos színész-egyesület jóakarattal figyelmezteti szerződés nélküli tagjait, hogy az idén virágvasárnapkor ne fáradjanak föl a fővárosba, mint máskor, mert a legjobb akarat

mellett sem tud számukra szerződést biztosítani számukra.

Az „Első magyar színházi ügynökség“ is jó előre igyekszik kijelenteni, hogy egyáltalában nem képes szerződéseket adni, mert az összes fővárosi és vidéki színházaknál minden hely be van töltve. Mindjárt meg is nevezik maguk a színészek bajok forrását. Százankint maradnak társulat nélkül a különben tehetséges, fiatal becsvágyó színészek és színésznők. A fővárosi iskolák évenként újabb sereggel növelik ezeknek a számát. A termelés nem áll arányban a fogyasztással, hiszen hogyan tudna még a vidéki művészet nyomorúsága is évenként 100—120 egyént kihasználni, fölemészteni, hogy helyet adjon az új jövevényeknek?

Mindezekhez járul még a belügyminisztériumnak azon intézkedése, melynél fogva a tavaszra kevesebb szinigazgatónak ad engedélyt, több régi igazgató pedig lemond sikertelen vállalatáról. Példaképen csak *Deák Pétert* említjük. Ő maga beszéli, hogy tíz évig tartó eredménytelen és fáradtságos munka után vált meg a társulattól, miután meggyőződött róla, hogy nem tud boldogulni. Most két évre bérbe adta összes felszerelését *Német Józsefnek*, az új miskolci igazgatónak, maga pedig feleségével együtt megy vissza a névtelenségbe, a köznapi élet szürkéségébe, a semmibe.

Ime, így tűnnek el majdnem észrevétlenül a régi emberek, hogy helyet adjanak a feltörekvő, protekciós, de legtöbbször értéktelen és keveset ígérő ifju titánoknak.

Mindezek most már nem fenyegető bajok, hanem komoly tények, melyeket szigorú és céltudatos intézkedésekkel lehet némileg orvosolni. Egyszerűen csak rámutatunk a helyzet komolyságára, az orvoslás a közelgő szini kongresszus feladata.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Hunyadi László opera. Ney Hermina vendégfellelépte el. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Kurucz Feja Dávid, szinmű. (Páros bérlet.)

Péntek: Troubadour, opera. Ney Hermina vendégfellelépte el. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Hunyadi László, opera. Ney Hermina vendégfellelépte el. (Páros bérlet.)

* **A sárga csikó.** A színházi kommuniké jóformán bocsánatot kér és szinte merészségnek jelzi, hogy bátorkodott hétköznapon népszinművet a műsorba felvenni; egyszersmind azon ígéretet teszi, hogy amennyiben ez a próbálkozás bevállik, akkor majd többször lesz szerencsénk gyönyörködni igazi magyar énekekben és szokásokban. A „bevállik“ szó alatt azt kell érteni, hogy telt ház lesz. A mai előadás azt bizonyította, hogy hétköznapokon nálunk népszinművet a műsorba felvenni nem lehet, hogy a vállalkozás nem vált be, vagyis ijestően üres volt a ház és hogy e szerint le kell mondanunk arról, hogy magyar szokásokban és dalokban hétköznapokon gyönyörködjünk. Bizony sajnálatos ez a körülmény már abból az okból is, hogy a népszinmű miatt az igazgatónak népéneket, népszinmű énekesnőt kell szerződtetnie anélkül, hogy azokat foglalkoztatni képes lenne. Így azután a népszinmű személyzete belékerül az operettbe, esetleg operába, sőt vígjátékokba vagy drámákba, ahol tehetségüket nem érvényesíthetik kellően. Az előadás pedig nagyon jó volt és igazán kár volt, hogy telt ház nem nézte végig az előadást. *Békés, Békassy, Csiky, Ternyei* derék alakításokat nyújtottak és különösen *Sz. Karácsonyi Mariska* tűzről pattant Erzsike volt, ki szép

énekével a kis közönséget is zajos tapsra ragadta.

* **Ney Hermina**, a m. kir. opera kiváló művésznője a ma esti gyorsvonattal érkezett Aradra és holnap, szerdán kezdi meg három estére terjedő vendégszereplését. Első fellépte *Hunyadi László* opera Szilágyi Erzsébetjében lesz. A művésznő a la grange áriát eredeti hangnemből fogja énekelni. Az előadásnak kiváló érdekessége lesz a vendégen kívül *Zilahyné Gara Mária*ja. Az énekrészek fekvése egészen megfelel Zilahyné hangterjedelmének, úgy, hogy minden egyes motívum kiemelkedik. Zilahyné énekművészete, hangjának olvadékony légysága kiváló sikert biztosítanak az operának.

* **A szinügyi bizottság ülése.** Aradváros szinügyi bizottsága holnap, szerdán délután három órákor ülést tart.

* **Kurucz Feja Dávid.** *Fényes Samu* dr. nagy sikert aratott történelmi drámája csütörtökön ismét színpadra kerül fényes kiállításban. A főbb szereplők *Gazdy Aranka, Szabó Irma, F. Csigaházi Etel, továbbá Csiky, Ternyei, Békés, Polgár Sarkadi*, stb.

* **Bob herceg.** *Huszka Jenő* és *Martos Ferenc* nagy sikert aratott operettjéből, mely legközelebb színpadra kerül, nagyban folynak a próbák. Az első jelekből ítélve ez lesz a szezon legnagyobb sikerű kasszadarabja.

A motoros közlekedés megnyitása.

(Láng miniszter Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3

Vasárnap, március hó 8-án teszi meg *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter jelenlétében első menetrendszerű útját az arad-csanádi vasutak motoros automobilja: a *Boros Beni II.* A sok menetpróbának, vonalbejárásnak, pályavizsgálatnak végre meglett az eredménye: a pályatest jó, a motoroskocsi jó, a menetrend elkészült, a menetrend-tarifát összeállították s így a közlekedés megkezdésének semmiféle technikai akadály útjába nem esett.

A vasutak igazgatósága e nagyszabású intézmény fontosságához, közgazdasági és kereskedelmi jelentőségéhez, úgy nemkülönböztetve modernségéhez méltó ünneppé avatja a közlekedés megkezdését s a kocsis első elindításához meghívta Aradra *Láng Lajos* kereskedelemügyi minisztert, aki a vasutak kérelmének engedve, vasárnap Aradra érkezik s így ezen napon helyezik üzembe az arad-csanádi egyesült vasutak személyszállító motoroskocsijait.

A vasárnapi megnyitás előkészületeiről és a motoros-közlekedés életbeléptetéséről az alábbi tudósítást közöljük.

(Bejárás a gőzmotorral.)

A vasut második motoroskocsijával, a *Boros Beni II.* nevű gőzmotoros automobiljal ma tartották meg a miniszteri kiküldötték jelenlétében a műtanrendőri bejárást. A gőzmotorossal, amely külalakjára nézve a másikkal sokkal csinosabb, kisebb alakú, közuti közlekedésre inkább alkalmas, reggel 7 órákor indultak el a pályaudvarról. A kocsiban ültek: *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag, az arad-csanádi vasutak vezérigazgatója, *Ney Ferenc* vasúti és folyamhajtásai főfelügyelő, *Papp János* gépészeti főfelügyelő, *Sariot Domokos* főkapitány, *Vas Gusztáv* és *Medveczky Ede* vasúti főfelügyelők, *Sármezey Endre* főmérnök, *Zinner Béla* és *Schör Béla* főmérnökök, *Gellényi Ernő* főellenőr.

A gőzmotoros husz perc alatt Pécskára, innen pár pernyi időzés után Battonyára s kilenc óra tájban Mezőhegyesre ért. Utközben visszajövet is szerkezeti próbákat tartottak s a gép kifogástalanul működött. A kis automobil

általában sokkal simábban, zakatolás nélkül halad s a benzin-motoros mellett csupán az az egy hátránya van, hogy míg az utóbbi a kocsis mindkét végéről egyformán vezethető, úgy mint a villamos vasutak, addig a gőzmotoros csak egyik végéről kormányozható, ott tudniillik, ahol a szerkezete van. Így aztán, ha a kocsis a városból kifelé halad, egy embernek kell hátul kezelni a gépet, egy pedig a kocsis elő részében vezeti a vasutat.

A füstölgő automobil (ezt tudniillik a gőz alá fűteni kell) fél 12 órákor végiment a városon is s délre visszatért a pályaudvarra. A gőzmotoros automobilra még egy bejárás vár, a pályatest műtanrendőri vonalbejárása. Ezt, ha *Láng miniszter* vasárnap megérkezik, szombaton tartják meg. Ha a miniszter vasárnapra nem jöhet le, — mert az igazgatóságot úgy értesítette, hogy valószínűleg lejőhet vasárnapra — úgy hétfőn tartják meg a bejárást.

(A menetrend.)

Ma már megjelent az arad-csanádi vasutak személyszállító motoroskocsijainak menetrendje is, mely tabellás összeállításban mutatja a motoroskocsik közlekedésének beosztását. Az állomások és megállóhelyek a következők:

Szabadságtér	Buzsák
Petőfi-utca	Csálai szőlőtelep
Tabajdi utca	Szent Tamás
Városháztér	Pécska
Maros-utca	Battonga
Városliget	Tompa
Pályaudvar	Peregi major
Felsőtemető	Mezőhegyes

Az aradi megállóhelyeken a Szabadság- és Városház-teret és a pályaudvart kivéve, csak utasok jelentkezése esetén állanak meg a kocsik. Épen így a Csála-telepen, Szent-Tamáson, Tompán és a peregi major előtt is.

A motoros napjában háromszor fordul meg Aradon, Battonyán és a közbeeső állomásokon és kétszer Mezőhegyesen. Reggel 8 óra 55 perckor kezd meg mindennapi útját a motoros Mezőhegyesen s Battonyára 4 óra 32 perckor, Aradra pedig 6 óra 2 perckor érkezik meg, végállomásul a Szabadságtérre tekintve.

Aradról reggel 8 órákor indul vissza s csak Battonyáig megy, hova 9 óra 54 perckor érkezik. Fél 11-kor indul vissza Aradra s délben 12 órákor a városháza előtt van.

(A menetdíjak.)

A menetjegyek árát a következőkben állapították meg:

Aradtól Buzsákig I. osztály 50 fillér, III. osztály 30 fillér, a Csálatelepig ugyanennyi, Szt.-Tamásig 70 és 40 fillér, Pécskáig 90 és 50 fillér, Battonyáig 1 kor. 30 fillér és 70 fillér, Tompáig 1 kor. 50 fillér és 80 fillér, Peregi-majorig 1 kor. 70 fillér és 90 fillér, Mezőhegyesig ugyanennyi.

A menettérty-jegyek ára: Aradtól Buzsákig és vissza 80 fillér és 50 fillér, Csálatelepig ugyanennyi, Szt.-Tamásig 1 kor. és 60 fillér, Pécskáig 1 kor. 40 fillér és 80 fillér, Battonyáig 2 kor. és 1 kor. 10 fillér, Tompáig 2 kor. 40 fillér és 1 kor. 30 fillér, Peregi-majorig 2 kor. 60 fillér és 1 kor. 40 fillér, Mezőhegyesig ugyanennyi.

(Tudnivalók.)

Az acsev. igazgatósága a menetrendhez a következő figyelmeztetéseket csatolta:

1. Mindaddig, míg a motoroskocsi mozgásban van, fel- vagy leszállani, az ajtókat kinyitni nem szabad.

2. Menet, vagy menettérty-jegyek motoros kocsikra csakis a kalauznál válthatók. A menettérty-jegyek csakis azon kocsira érvényesek, melyen váltattak. Menettérty-jegyek csakis azon napra érvényesek, melyen váltattak. Az utazást sem a menetjegyekkel, sem a menettérty-je-

gyekkel megszakítani nem lehet. Utmegszakítás esetén a menetjegy érvényét veszti, a menettérti jegynek térti érvényessége azonban fennmarad.

3. Menetjegyek kiszállás alkalmával az állomási őrnek átadandók, menettérti jegyek menet alkalmából felmutatandók, visszatérés alkalmából pedig leadandók.

4. Menetjegyek hiánya új fizetést igényel. Ha visszaélés esete forog fenn, a megrövidített szállítási díj kétszerese legalább azonban 6 korona bírság szedetik be.

5. Kedvezményesjegy váltására jogosító igazolványok a motoros kocsik forgalomban nem érvényesek. Hasonlóképpen érvénytelenek a személydíjszabás 29—33. lapjain B) rész I. fejezet 8. pont alatt felsorolt összes menetdíj kedvezmények is (pl. pénzügyőrök, állatszempláló szakértők és munkások stb. kedvezményes vagy szabad utazása). Gyermekek 4 éves koruk betöltéséig díjmentesen szállíthatnak, 4—10 éves gyermekek részére semmiféle kedvezmény sem adatik.

6. Evi vagy időszakos szabadjegyek érvényesek. Egyszeri utazásra kiállított szabadjegyekhez és bérletjegyekhez Arad várossal való forgalomban pótejegy szükséges; és pedig a használt osztályra való tekintet nélkül az Aradra érvényes legolcsóbb III. osztályú menetjegy (30 fillér) avagy menettérti jegy (50 fillér) váltandó. Katonák a motoros díjszabás szerint megállapított menetárból kedvezményt szintén nem nyernek.

7. A kocsiba az utas csak oly kézi podgyászt vihet magával, mely helyének megfelelő hosszban a podgyásztartón vagy ülések alatt elhelyezést nyerhet. Ülésre, ülések közé, vagy a kocsi padlóra podgyász nem helyezhető.

8. Feladott uti podgyász gyanánt csakis 25 klg. ig terjedhető oly uti szükségletre való tárgy vehető fel, mely a kocsiban elhelyezést nyerhet. Elelmi cikkek (kosarakba, ketrecekbe rakott élő baromfiak is) a kocsit tetején helyeztetnek el. Díj mindig a kalauznál fizetendő s minden viszonylatban darabonként 20 fillér. Podgyászok raktározása csak Pécska, Battonya és Mezőhegyes állomásokon van megengedve. Megállóhelyekre feladott podgyászok megérkezéskor a podgyászvevény visszaszolgáltatása elenében azonnal átveendő.

9. Kutyák csakis díjfizetés mellett, csupán a III. osztályban és kísérettel szállíthatók. Díj 50 fillér, mely a kalauznál fizetendő.

A nábob és a bárónő.

(Regényes házasság a törvényszék előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 3.

Egy regénynek beillő érdekes házasság újabb fejezete játszódott le ma a lugosi törvényszék előtt. *Palik-Ucsevní* Artur, a krassószörénymegyei nábob és *Glaubitz Flóra* bárónő regényéről van szó, mely nemrégiben az egész országot foglalkoztatta, s amelyben egy időre esend állott be.

A házasság már ott sem nélkülözte a regényes színenetet, mikor az idős bolduri nábob, az „öreg ember nem vén ember” elvét vallván, elvette a fiatal, de szegény bárókisasszonyt. Szenzációssá növekedett a dolog, midőn az össze nem illő pár nászujába a csókok helyett annak a revolvernek durranása szólott bele, melylyel az új asszony öngyilkosságot akart elkövetni. Ez azonban nem sikerült, s a házasság szétvált.

Fellépett később a regény harmadik személye is: egy fiatal ember, ki *Glaubitz Flóra*-val megjelent a Lugosra visszavonult nábobnál és — úgy beszéltek — megakarta zsarolni. A regényhősöknek mindent el kell tenniük, amit az írójuk ráfog; az életbeli regények alakjai azonban a kényesebb eseteknél a cáfolathoz fordulnak. Így tettek itt is, és minden oldalról megcáfolták a zsarolási hirt, melyet ennek dacára mindenki elhitt.

Itt, mikor a házassági história bűnügyi regénynek kezdett alakulni, hosszú szünetelés

állott be a következő folytatás megjelenéséig. A mai nap azután meghozta a folytatást. A lugosi törvényszék előtt tárgyalás volt abban a pörben, melyet *Glaubitz Flóra* indított a férje ellen.

A bárónő beperelte a nábobot nőtartásért, de a törvényszék elutasította keresetével. Az ítéletet az az indoklás kíséri, hogy a nő nem tett eleget a bíróság ama felhívásának, hogy visszatérjen urához és folytassa vele az életközösséget.

A regénynek még bizonyára — folytatása következik.

SPORT.

+ Az arad hegyvidéki turista egyesület tagjait felkéri az elnökség, hogy szerdán, folyó hó 4 én délután 6 órakor a Vas-szálló külön termében tartandó fontos és sürgős tárgyú értekezleten minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Aradiak Temesvárott.

(Az uri cigánybanda mint vendég.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Vasárnap délután 5 órakor tartotta meg a „Délvidék Kaszinó” hangversenyét, melyre a klub meghívta az aradi uri cigánybandát. A temesvári magyar lap, a „Délmagyarországi Közlöny”, a következőket írja az aradiak temesvári szerepléséről:

Az aradiak már vasárnap a reggeli vonattal érkeztek meg s rögtön a „Délvidéki Kaszinó”-ba vonultak, hol a délelőtti folyamán előkészületeket tettek a hangversenyre. Délféle ellátogattak a belvárosba, megnézték a város szebb épületeit és köztereit; délben pedig a *Reischel-féle* vendéglőben étkeztek, hol a vig és kedélyes hangulat és kölcsönös megismerkedés kezdetét vette.

Délután összpróbákat tartottak; azután magánlátogatásokat tettek egyes előkelő, ismerős családoknál. Majd teljes díszben, frakk öltözetben megjelentek az aradiak, csupa uri, csupa fess gyerek. Megjelenésükkel, fellépésükkel azonnal megnyerték a temesváriakat.

S a mi azután történt, azt Temesvár uri közönsége felejthetetlen élvezetei közé fogja számítani. Az uri banda kezébe vette a hegedűt és hangszerket és teljes művészi tökéletességgel, befejezett technikával, eleganciával és biztonságga eljátszottak szerbnél-szebbtől szakadt magyar nótát. A közönség elragadtatással hallgatta az uri banda fülbemászó, édesen hangzó nótázását, s midőn befejezték játékukat, a közönség éljenzett, tapsolt és minden lehető módon kinyilvánították tetszésüket. S az aradiak méltán megérdemelték ezt. Ilyen magyaros, szívhez szóló zenét a temesváriaknak eddig nem volt módjukban hallani itthon. Az első játékkal az aradiak teljesen megnyerve hallgatóikat, attól kezdve állandóan ünnepelés tárgyai voltak.

Nagy hatást ért el *Szekely Károly*, az uri cigányzenekar egyik kedvelt tagja, ki két ízben kuruc nótákat fujt el „tárogaton”; a közönség e szokatlan, s a mellett kellemes hangszert bus hangjai mellett valóságga fellelkesedett s szűnni nem akaró tapsviharba tört ki, midőn *Szekely* azután közkívánatra ismételt mutatta be művészetét. Az aradiak három ízben játszottak „bandában”, s minden egyes játékuk valóságga diadalt hozott számukra. Külön kell megemlékeznünk arról, hogy az aradiak hangversenyének jellege a magyaros játék volt s céljukat teljességgel elérték, mert a közönséget egészen fellelkesítették. A tea-estélyi befejeztével társasvacsora következett, utána pedig táncestély, hol a temesvári ifjuságnak különösen alkalma volt a megjelent fess és szép aradi hölgyeket megtáncoltatni, kiknek különben a rendezőség virágcsokrokkal is kedveskedett.

Elmélkedvén a lefolyt előkelő, változatos, s maga nemében páratlan és felejthetetlen tea-estélyről, méltán felmerül a kérdés, vajjon az aradiak arattak-e maradandóbb sikert, midőn

tegnapi átrándulásukkal és hangversenyükkel valóságga lázba ejtették a hallgatóságot s egyáltalán a temesváriakat, vagy a kaszinó jelezhet fel nagyobb eredményt, mert képes volt Temesvár teljes elit közönséget magához vonzani.

S ez az, aradiak közreműködésének nagy sikere. Egy napra egyesítették Temesvár egész magyar társadalmát, s ennek szívét magyaros zenéjükkel megdobogtatták. Bússzék vagyunk arra, hogy vendégül láthattuk *Szakolczay Lajos* ügyész, ezen mindnyájunk által ünnepelt primás vezetése alatt az aradiakat, s viszont ők is bússzék lehetnek, mert teljes szeretetünket és elismerésünket vívták ki.

Az uj-szent-annai zendülés.

(Az elítéltek a fogházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Az aradi törvényszék az uj-szent-annai zendülők fölött kimondott s már jogerős ítéletet ma hirdette ki az érdekelteknek. Evvel az ítélethirdetéssel aztán lejátszódott az utolsó jelenete annak a véres népdramának, mely annyi ideig izgalomban tartotta Uj-Szent-Anna lakosságát. A függöny pedig legördül akkor, mikor az elítélt zendülők mögött be fog zárulni a fogház nehéz tölgyfaajtaja.

Három éve volt január 27-én, hogy Uj-Szent-Anna községet valóságos vérfürdővé tette a csendőrök szuronya és fegyvere. A csendőrök fegyverüket használták, a golyók két férfit és három asszonyt megöltek, többeket súlyosan megsebeztek.

Az uj-szent-annai elégtelenség régóta háboruban élt a hatósággal. Az ismerős legelőfelosztási vita volt a háborusdi első rugója, am-tán következett, hogy *Páris Gábor* főszolgabíró a *Bauern-Verein* uj-szent-annai fiókját felosztatta azzal a megokolással, hogy államellenes, szociálista irányu. Tetőpontra hágott az elégtelenség 1900. január 26-án, mikor községi bírót választott Uj Szent-Anna.

A választást követő reggelen a haragos tömeg a község háza elé vonult nagy csöndben, úgy, hogy a helyiségekben levő tisztviselők észre sem vették a közeledő veszedelmet. Négyezren voltak, tulnyomó részben asszonyok, férfiak, kik vad zsavajjal megrohanták a község házat. Az asszonyok vezették a nagy tömeget, mely tört, zuzott minden törhetőt. A férfiak csak a hátvédet képezték.

A bíró s a többiek a folyosóra menekültek, de utjaknt elállták a zendülők. A folyosó torkolatában erre ott termett négy csendőr, kiket az asszonyok megfogtak, ütlegelni kezdték, s a fegyver csövéről lecsavarták a szuronyt. Erre *Molnár István* járőrvezető tüzet vezényelt. Négy lövés dördült el, s három asszony és két férfi esett össze. Valamennyi tüstént meghalt.

A véres választás természetesen bíróság elé is került és az aradi törvényszék *Bleicziffer Józsefet*, *Adelmann Károlynét* és *Eberwein Józsefet* egyenként harmadfélévi fegyházra, *Frank Józsefnét* és *Reinhardt Károlynét* 2—2 évi fegyházra, *Müller Jánost* és *Tenczler Jánost* egyegy évi, *Szeiler Antalnét*, özv. *Müller Andrásnét*, *Frank Menyhértnét* és *Bleicziffer Antalnét* 6—6 havi börtönre ítélte izgatás és hatóság elleni erőszak büntetéseért.

A nagyváradi tábla ezt az ítéletet megsemmisítette s valamennyit hatóság elleni erőszak vétségében mondván ki bűnösnek, *Bleicziffer Józsefet* és *Eberwein Józsefet* 4—4 havi, *Adelmann Károlynét*, *Frank Józsefnét* és *Reinhardt Károlynét* 3—3 havi, a többieket 2—2 havi fegyházra ítélte.

A vádlottak semmiségi panaszt jelentettek be a kuriához, mely *Nagy Sándor* bíró előadása

alapján a panaszt elutasította és jóváhagyta a tábla ítéletét.

Ezt az ítéletet, mely ilyformán jogerőre emelkedett, ma hirdette ki az aradi törvényszék mind a tizenhárom elítéltnak, kiknek nevében *Tabakovits György dr.* kérte a bíróságot, hogy az elítéltek két hónap múlva kezdessék meg büntetésük leülését. A bíróság ezt meg is engedte.

A facseti választás.

(Apróságok a küzdelem szinteréről.)

Arad, március 3.

A facseti választás eredménye városunk társadalmának minden rétegében szinte örömet keltett; az új honatya személye iránt egyformán mutatkozott az érdeklődés városzerte. A választás megejtése körül felmerült egyes epizódok bizonyára még ma is aktualitással bírnak. Alább közlünk egynehányat.

Bámulatos volt az a rajongás, melylyel, különösen a román nép viseltetett *Nemess dr.* iránt, ki nyelvükön beszélve eltalálta az utat a köznép szívéhez. Egyes emberek kezét csókolták és esküt tettek, hogy kitartanak mellette még akkor is, ha zsendár szuronyokkal kényszerítenék őket rá, hogy elszakadjanak tőle.

Juhos kortesei pénzzel próbálkoztak egyes szavazókat vásárolni.

— Köszönöm, nem vállalhatom el — mondta egy birkisi paraszt — mert ha *Juhosra* szavaznék a saját véreim gyujtanák fel a házamat és elzavarnának a községemből!

Juhos bejárta a választás előtt az egyes községeket, de sehohsem mondhatta el a programbeszédét, mert a parasztok kövekkel és záptosokkal dobálták meg. Különösen azáltal tette gyűlöletessé magát, hogy mindenková egy egész csapat csendőrral kísértette magát.

Legrosszabbul járt azonban *Igazfalván*, ebben a tősgyökeres magyar faluban. A magyarok abcuggal fogadták és egyéb épen nem megtisztelő kifejezésekkel illették.

Juhossal volt egy *Asbóth* nevű barátja, ki Budapestről jött segítségére. Ez, látván a helyzet komolyságát, szót kért és gyűlöletes hangon tartott beszédében el akarta hitetni a magyarokkal, kik *Köröstarcsáról* és *Gyomárról* származtak, hogy *Nemess* hazudott, mikor azt mondta, hogy *Barabás Béla* az ő jó barátja. Kezét éghez emelve esküt tett, hogy *Barabás* még a nevét se hallotta soha *Nemessnek*.

Erre az igazfalviak elhatározták, hogy sürgőnyt menesztnek *Barabáshoz*, hadd desavualja ő a *Juhos* kortesét.

Barabás levele a választás előtti napon érkezett meg *Igazfalvára*, melyben megerősíti természetesen, hogy isolatárs *Nemessnek* és hogy melyen csak azért nem jött le a kerületbe mellette harcolni, mert politikai hitvallása nem az ő hitvallása.

Ezt a levelet az igazfalviak egy rögtönzött népgyűlésen felolvasták, *Juhos* nem is jött többé a községbe.

Jellemzi, hogy az időközben Budapestre utazott *Asbóthnak* *Juhos* a következő sürgőnyt menesztelte:

— Iparkodjál *Barabástól* reánk kedvező nyilatkozatot kieszközölni!

A választási küzdelem hevében a szavazás rendjét maga *Nemess Zsigmond* intézte. Táborának közepén állott reggeltől-estig. Kezében íveket tartott, melyeken minden községnek minden szavazója nyilván volt tartva. Az egy községbe tartozó szavazók egymást karonfogták s úgy vonultak a szavazási helyiség elé. Hogy egyet is el ne vegyen a *Juhos-párt*, vigyázott arra az egész falu.

A rend fenntartására és a voksok pontos leadására a kerület ama polgárai vigyáztak, kiknek — nem volt szavazati joguk. *Nemess* harci taktikájában nagy szerepet játszottak az utóbbiak, mert ezeknek nem ígért az ellenpárt semmit, s *Nemess* elhitette velük, hogy az ő feladatuk éppen olyan fontos, mint a szavazóké, mert ezek hűségére és adott szavára nekik kell vigyázniuk. E hivatásnak meg is feleltek becsülettel.

A kortesnóták nagy virágzásban voltak a kerületben. Ime közülök kettő:

Ki az urat nem szereti
Juhuslevest főzzön neki
Jól megszózza, paprikázza,
Hogy mindig ezt kiabálja:
Eljen *Nemess Zsiga*.

A facseti vendéglőben
Foly a pezsgő igen bőven
Aki abból hármat iszik,
Azt a vágóhidra viszik
Eljen *Nemess Zsiga*.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A *Kossuth-szobor* bizottság folyó hó 5-én, csütörtökön este 8 órakor a *Jó pásztor*-ban ülést tart, amelyen igen fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá. Erre való tekintetből az elnökség felkéri a tagokat, hogy lehetőleg teljes számban sziveskedjenek megjelenni.

Az aradi vashid.

(A pénzügyminiszter leírata.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 3.

Azóta, hogy a pénzügyminiszter küldöttei a város és az érdekeltek képviselőivel Aradon a *Maros-vashid* ügyében értekezletet tartottak, nem esett szó Aradnak ezen agyoncsépett ügyéről. Szinte a közvélemény is belenyugodott abba, hogy a vashid ügye a vegyes bizottsági tárgyalással „el van intézve“ és arról több szó nem esik — egy újabb négyes bizottsági tárgyalásig.

Most azonban az aradi kir. pénzügyigazgatósághoz, amint értesülünk, rendelet érkezett a pénzügyminisztértől, amely újabb kilátást nyújt arra, hogy a vashid megvalósulása nem fog soká késni.

A pénzügyminiszter utasította az aradi kir. pénzügyigazgatót, hogy az arad-új-aradi kincstári *Maros-hidon* újabb tatarozásokat ne eszközöltessen. Az aradi államépítészeti hivatal nemrégiben terveket készített, amelyek szerint a fahid tatarozása körülbelül 30,000 koronába kerül. A miniszter rendelete folytán ez a tatarozás elmarad. Kétségen kívül azért, miután a fahidat már nem kívánják oly hosszú ideig fentartani, amennyire a tatarozás kifizetné magát.

De van a pénzügyminiszternek egy másik intézkedése, amely a vashid ügyének közeli megvalósítását jövendöli. A pénzügyigazgatóság felterjesztette a hid, valamint az ártéri hidak közelében levő kincstári földek területére kötött szerződéseket. A pénzügyminiszterhez a napokban érkezett leiratával ezeket a szerződéseket azzal hagyta jóvá, hogy a mennyiben a vashid építése elhatározatnék, a bérleti szerződések rövid határidő mellett felbonthatók.

Mind a két intézkedés tehát határozott előkészítése a vashid ügyének, s újabb reményt ad arra, hogy az évtize-

dek óta függő kérdés végre a megvalósulás útjára jut. Mindazonáltal azt megjövendölni, hogy ez mikor következik be, határozottan nem lehet.

HIREK.

Nemess Zsigmond üdvözlése.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 3.

Altalános örömet keltett Aradon a facseti választás eredménye, ami annak az együttérzésnek jele, mely eltölti az aradi embert, ha a város egyik-másik érdemes fiát kitüntetés éri.

Az első nagyborszábasu üdvözlés a *Lloyd*-klubban hangzott el *Nemess Zsigmond dr.* részére, aki állandó látogatója és egyik legnépszerűbb tagja a *Lloyd*-nak.

Ma délelőtt tizenegy órakor érkezett Aradra *Nemess Zsigmond*, s első útja ebéd után a *Lloyd*-ba vezetett. A klub nagytermében mintegy ötven tag volt jelen, akik harsány éljenzéssel fogadták az új képviselőt.

Az éljenzés csillapultáival előlépett *Bing Vilmos*, a *Lloyd* elnöke és lelkes szavakkal üdvözölte *Nemess*-t, kérve őt, hogy a közügy terén kifejtendő munkásságát ossza meg választókerülete és Arad városa között. Az elnök üdvözlésére *Nemess Zsigmond* a meghatottság meleg szavaival válaszolt, kijelentvén, hogy kerületének bizalma mellett az első helyet szívében az aradiak iránti szeretet foglalja el. A jelen voltak szerencse kívánatai között ért véget az első ováció, mely Aradon *Nemess Zsigmond*-ot érte.

Budapestről, és a vidékről is sokan üdvözölték ma az új képviselőt. Száznál több üdvözőlő sürgöny érkezett hozzá. A fővárosból többek közt az alábbi táviratot kapta:

Az egyetem aradi ifjúsága névében Nagyságod megválasztása alkalmából üdvözlik: *Karász Emil*, *Kell József*, *Keusz Sándor*, *Szabó Frigyes*.

Hosszabb táviratban üdvözölte *Nemess*-t *Kuvin* község lakossága is. *Kuvin* tudvalevőleg a radnai kerületbe tartozik, a melyben *Nemess* pár év előtt fellépett képviselőjelöltnek.

Az obstrukció érdekességei.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, március 3

Mondják, hogy az országos függetlenségi pártkörben a minap vacsorát adott *Tóth János* képviselő, az obstrukció egyik legkiválóbb vezére. A mi szót ezen a politikai vacsorán ejtettek, az mind biztosítás, bátorítás volt a küzdelem folytatására a katonai javaslatok ellen. A függetlenségiük úgy belemelegedtek ott a szónoklatba, hogy még azok is kedvet kaptak obstrukcióni, a kik eddig mérsékelten viselkedtek a Házban s az egy-két harcias közbeszólással jelezték az obstrukciónak való tartozásukat.

Sejthető volt, hogy a sérelmes katonai javaslatok ellen indított kemény háborút nem egy könnyen fogja leszerelni az ellenzék. Az a távirat, melyet ma budapesti tudósítónk küld, megerősíti ezt a feltevést.

A távirat azt mondja, hogy a függetlenségi párt harminc tagja ma egymás közt írásban kötelezte magát, hogy nem csak a katonai javaslatok ellen, de az új indennitási vitánál is obstrukcióni fog. Obstrukción még akkor is, ha a párt többsége tekintetben ellenkező véleményre helyezkednék. Es obstrukción mindaddig, míg csak a

kormány vissza nem vonja a katonai javaslatokat.

Szó volt arról, hogy a függetlenségi párt a katonai javaslatok ellen *manifestummal* szándékozik a nemzet elé lépni. *Kossuth* Ferenc ma ezt a szándékot megcáfolja és kijelenti, hogy most nem *manifestálnak*, de a jövőt illetőleg nem nyilatkozik.

Van az obsztrukciónak még egy érdekessége. *Apponyi* Albert gróf hír szerint újból leszáll az elnöki székből és nagy beszédet mond a katonai vitában. Hogy mikor, annak napja még nincs megállapítva.

— **A király Budapesten.** Budapestről táviratozza tudósítónk: A király ma reggel misét hallgatott, azután államügyekkel foglalkozott, majd a délelőtti folyamán sétát tett a palota kertjében, s megtekintette az ősszel épült hatalmas üvegházat. Az első általános kihallgatás e hó 5-én, csütörtökön 10 órakor lesz. Ugyancsak csütörtökön és szombaton udvari ebédek lesznek, a melyekre szóló meghívókat ma küldte szét a főudvarmesteri hivatal. Az udvari ebédeken körülbelül negyvenen vesznek részt. A királyi palota őrségére ma a 23 ik számú gyalogezred díszszázada vonult fel.

— **A pápa jubileuma.** Mint Rómából táviratozzák, a Szent-Péter-templomban ma nagy egyházi ünnepség volt, melyen belépő jeggyel részt vett körülbelül *hatvan ezer* ember.

— **Pálya Mátyás távozása.** *Pálya* Mátyás *Gyoroki* róm. katolikus plébános, kerületi alesperes, mint értesülünk, nemsokára itt-hagyja eddigi állomás helyét, melyet évtizedeken át hívei szeretete és általános tisztelet mellett töltött be. *Pálya* Mátyás ugyanis pályázott a *Rosicabányán Rothmüller* Zsigmond halálával megüresedett, kitűnő javadalmazású plébániára s arra az osztrák-magyar vasutársaság, mint kegyur, több pályázó közül a megyés püspök hozzájárulásával őt nevezte ki. *Pálya* Mátyás választott tagja Aradmegye törvényhatósági bizottságának, Gyorok község felvirágzása érdekében igen sokat tett s ő állott azon mozgalom élén is, mely a csángó-varrotas elterjesztését célozta. Hívei bizonyára fájdalommal fogják értesülni a népszerű és meggyeszte nagyrebecsült plébános távozásáról.

— **Háborus hír.** A kik a balkáni zavaros állapotok miatt szívesen böngészik a lapok háborus híreit, azoknak szolgálhatunk mi is egy ilyenvel. *Székesfehérvárról* táviratozzák, hogy ott a mai országos vásáron egy *bolgár* és *szerb* katonai bizottság keltett nagy feltűnést, a mely minden valamire való lovat jó áron összevásárolt. A lovakat, melyeket *katonai célokra* vettek, külön vonattal küldték Szofiába és Belgrádba.

— **Változás az Ipar- és Népbanknál.** Az *Aradi Ipar- és Népbank* tisztviselői karában, mint értesülünk, rövid idő múlva érdekes változás fog történni. Az intézet egyik szorgalmas és buzgó fiatal tisztviselőjét, *Lamzer* János főpénztárost ugyanis az igazgatóság a *békés-csabai fiókinézet* vezetésével fogja megbízni vezérigazgatói minőségben, a jelenlegi vezérigazgató, *Keresztes* Ferenc pedig visszajön Aradra az anyaintézethez főpénztárosnak.

— **A bizottságokból.** Aradváros központi választmánya holnap, szerdán délelőtt fél tizenkét órakor ülést tart. Délután négy órakor ülésezik a város *fégyelmi választmánya*.

— **Turóczy Adolf halála.** *Turóczy* Adolf miniszteri tanácsos, fővám-igazgató, a Lipót- és vaskorona-rendek lovagja és több külföldi rendjel tulajdonosa, ma délután 5 órakor 62 éves

korában Budapesten meghalt. Az elhunyt miniszteri tanácsos 1882. óta az összes magyar és horvát vámhivatalok élén állott.

— **A számvevőségi tisztviselők mozgalma.** A *gyulai* pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség tisztikara felhívást intézett az összes számvevőségekhez, együttes működésre szólítván kartársaikat a következő irányban: A számvevőségi tisztviselők javadalmazásának minimuma az új fizetési tervezet alapján a XI. fizetési osztály 2. fokozatával legyen megállapítva. A számvevőségi főnöki állások kizárólag a VIII. fizetési osztályban rendszeresíttessenek a kisebb igazgatósági kerületekben is, míg a nagyobbakban a főnöki állások a VII. s a helyettesi állások a VIII. fizetési osztályokban szerveztesse. Végül az egyes fizetési osztályokba sorolt számvevőségi állások száma, a fogalmazási tisztviselőké szerint arányosíttassék.

— **Nem lesz gyümölcs.** Az elmúlt év tavaszán az ország legnagyobb részében fagy volt, aminek következményeképpen a gyümölcsstermés igen rosszul ütött ki, ártott a fagy a szőlőnek is és nem egy gazdának vitte el szőlőtermése nagy részét. Hát ha igazat lehet adni a szegedi Meteoroknak, aki a tavalyi fagyot is megjósolta, az idén megint nem lesz nagy gyümölcsstermés és nem lesz még szüret sem. A jövődőlés szerint az idei tavasz két fagyot fog produkálni. Az egyik április 20 án, a másik pedig május 18 án, tehát a fagyoszenetek elvonulása után következik be és mindenestre kárral fog járni.

Itt megjegyezzük, hogy Meteor jóslásai tavaly decembertől kezdve nem igen sikerülnek, ami azt az eredményt keltheti, hogy a tavaszi fagyok tekintetében is tévedhet. A mostani s a közeljövő időjárásra vonatkozólag szintén van mondani valója s a többek között azt is állítja, hogy „a nap nagyon megerősíteti magát.” Ide vonatkozó szavai így hangzanak: „A mai abnormális meleg igen veszedelmes jelenség a jövőre nézve, mert hogy ily meleg van, az csak a Napkitörésekből származik, amelynek folytán a Nap most mondhatnók nagyon megerősíteti magát és nem jut ezen hatásból majd akkora, amidőn mindegyre nagyobb szükség lenne, t. i. április—májusra, amidőn a Nap, mint egy kimerült ember, erőtlen sugarakat lövel majd le hozzánk, vagyis körülötte rossz vezetők keletkeznek, amelyeket nem fog eloszlatni egy újabb kitörés. Mily nagy szükség lesz pedig erre, mert mint már megírtam, március és április 20—24 ik körüli része, valamint május 18 iki csomópontja erősen hideg jellegű. A jövő hét a bolgóktól redőleg is meleg jellegű időjárást hoz, változatossá azt közepén, vagy végével csak a foltok alakulásai tehetik, de ezek is meleg jellegűek. A márc. elsei csomópont szintén enyhe jellegű, mely legfeljebb szelesebbé teheti az időt. Hűvös eső csupán akkor jöhet elő, ha a foltok találkoznak, de ez csak a hét végével történik majd meg, vagy legalább már középrészen túl.”

— **Nikolics Fedor temetése.** *Nikolics* Fedor br. temetése ma ment végbe, óriási részvét mellett. Mint lapunknak Temesvárról táviratozzák, Radnára különvonaton hatszáznál többen utaztak a temetésre, köztük sok előkelőség, nevezetesen *Bogdanovics* szerb püspök, *Dossen* berdini archimandrita, az összes temesmegyei szerb papság, Temesvár város küldöttsége, az agrár-takarékpénztár, a Lloyd-társulat, a kereskedelmi és iparkamara, a postaigazgatóság, Nagyikinda város küldöttsége stb. A szertartást *Bogdanovics* püspök végezte fényes segédlettel, a temesvári zenekedvelő egyesület gyászdalai mellett. A temesvári szerb hitközség alnöke megható beszédben vett búcsút a halottól. A temetésen megjelentek *Mayer* Károly, *Fülöp* Béla és *Steiner* Ferenc képviselők, *Dellimanic* főispán és Torontálmegye összes előkelősége.

— **Két haláleset.** *Fajta* József vezérőrnagy, a budapesti 79 ik honvéd gyalogdandár parancsnoka, mint nekünk táviratban jelentik, ma Budapesten meghalt. — Egy másik távirat *Rieger*

Ferenc br., a csehek híres vezérének a halálát jelenti, a ki Prágában hunyt el.

— **Lujza hercegnő őrizet alatt.** *Lujza* hercegnőt igen szigorú őrizet alatt tartják. A villa előtt állandóan *bajor csendőrök* vannak, a kik minden gyanus alakot távol tartanak az épülettől. *Giron* arcképét az összes hatóságok megkapták azzal a szigorú utasítással, hogy a nyelvmestert át ne ereszték a határon.

— **Megtámadott végrehajtó.** Mint *berzovai* tudósítónk jelenti, vasárnap délután kiérkezett *Berzovára Smikál* János radnai bírósági végrehajtó, ki *Belu* János és a községi rendőr kíséretében *Muntyán* Léna lakására indult végrehajtás foganatosítása végett. Alig léptek be a szobába, a végrehajtást szenvedett egy rokona *Cserbe* György rátámadt a végrehajtóra. Először szidalmakkal illette, azután egy széket kapott fel és azt a fejéhez akarta vágni. Nem sok hiba volt, hogy a végrehajtót el nem találta. A jelen voltak nagynehezen eltávolították a dühöngő embert s az ajtót utána bezárták. Künn aztán az ajtót be akarta törni. Az időközben elhívott csendőrök fékeztek meg az izgága embert.

— **A német trónörökös beteg.** A bonni egyetemi tanulmányokat a német trónörökös tudvalevőleg hirtelen félbeszakította. Berlini udvari körökből kiszivárgott hírek szerint ez, valamint a trónörökös tervbe vett keleti utazása összefügg a trónörökös megrongált egészségével s az első félév, amelyet az egyetemen töltött, sokkal vidámabban folyt, semhogy az következmények nélkül járt volna. Kezdődő gyomorbetegségen kívül tüdőbajt is emlegetnek, a mifeltétlenül szükségessé teszi, hogy a herceg hosszabb időt melegebb éghajlat alatt töltsön. Szokás szerint sürün adnak ki e hírek felől hivatalos cáfolatot, de minden jel arra vall, hogy a trónörökös egészsége komolyan megrendült.

— **Harc a felkelőkkel.** Konstantinápolyból jelenti a táviró, hogy *Vladimovo* mellett bolgár felkelők és török csendőrök közt véres összeütközés történt. A bolgárok *Mannlicher* puskával vannak felfegyverkezve.

— **Járvány az iskolában.** A *magyarpécskai* állami iskolák egy részét a járási orvos tanácsára *Senk* Ferenc főszolgabíró bezáratta, mert a himlő és vörheny járványszerűleg lépett fel. Miután a betegülések igen enyhe lefolyásuak remélhető, hogy az iskola mielőbb megnyílik.

— **Hogyan mulatnak az államfogyok?** A szegedi államfogházba március 1-én egész sereg új „vendég” vonult be. Es ezek, úgy látszik, eléggé jókedvűek is, mert pl. megteszik azt a kis tréfát, hogy pár nap múlva megülik a szabadság ünnepét, március tizenötödikét. A „rabok” azonkívül még más dolgot is elhatároztak. Azt tudniillik, hogy úgy, amint vannak, a fogház udvarán lefénnyképezetik magukat. Kérvényt adtak tehát be *Mecsery* József börtönigazgatónak, engedné meg, hogy lefénnyképeztesse magukat, had mondhasák majdan a későbbi unokának.

— **Ime, így néztünk ki akkor, midőn a szegedi államfogház levegőjét szivtuk!**

Az igazgató azonban megtagadta ezt a kérelmet az okon, hogy a „szabályokban ez nincs megengedve”. Erre az államfogyok a fogház jelenlegi házi fiskálisa útján felfolyamodással éltek ez ellen az igazságügyminiszterhez. Most kíváncsian várják a miniszter választát. Azonban, figyelembe véve a gyorslábú igazságszolgáltatást, alkalmasint már régen el is feledik a „fogyok” az államfogházat, amikor megérkezik a miniszteri engedély. Esetleg a harmadik párbajuk miatt kiszabott büntetést töltik ki.

— **Gyermekek menháza.** Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, legközelebb *tizenhat vidéki városban* kiírják a pályázatot gyermek-menhelyül szolgáló épületek emelésére. A menhelye-

ken összesen huszezer beteg gyermeket helyeznek el.

— **A Kossuth-szobor lámpája.** Megirtuk annak idején, hogy *Mericskay* Ferenc, Parisban élő magyar iparos gyönyörű művű lámpát készített, s ezt az aradi Kossuth-szobor alapjára ajánlotta fel. A szép, művészi értékkel bíró lámpa a Reinhart-féle ház kapualjában lóg, s itt bárki megtekintheti. A háztulajdonosok nemcsak a hazafias célt szolgálják, hanem értékes műipari tárgyhoz jutnak, ha ezt a lámpát megvásárolják. A lámpa árát illetőleg *Schwarz* Zsigmond, a Kossuth-szobor bizottság titkára ad felvilágosítást.

— **Dóry Margit veszedelme.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Nagy veszedelem fenyegette ma este Dóry Margitot, a *Népszínház* fiatal művésznőjét. Egy elméjében megháborodott cselédleány vitriol-merenyletet akart elkövetni ellene, gonosz szándékát azonban még idejekorán észrevették és letartóztatták.

Dóry Margitot már régebb idő óta üldözi egy *Dóri* Roza nevű 22 éves cselédleány. Azt mondta, hogy ő testvére a művésznőnek és követelte, hogy vegye magához és segítse. A művésznő és anyja természetesen hallani sem akartak a leányról, mert tudták, hogy szélhámos. Többször zaklatta a leány Dóry Margitot, aki mindanyiszor elutasította. Az este a cseléd Dóry Margit Werselényi utca 22. számú lakása előtt lesbe állott azzal a szándékkal, hogy vitriollal leönti. A házbeliek, akik ismerték, figyelmeztették Dóryt, aki rendert hivatott és letartóztatta a leányt. A kapitányságon dühöngeni kezdett Dóry Roza, a királyt leírhatatlan sértésekkel illette. Megvizsgálták és konstataáltak, hogy beszámíthatatlan állapotban van. Királysértésért letartóztatták.

— **Gyilkosság Repszegen.** A borosjenői járás egyik hirhedt községében, Repszegen az elmúlt éjjel az utcán járókelők a kocsi mellett egy felismerhetlenségig megcsonkított férfi hulláját találták. A csendőrség kinyomozta, hogy a meggyilkolt embernek *Jerkán* Juon a neve, s hogy éjjel a kocsmából hazamenet eddig ismeretlen tettesek megtámadták és fejszével agyonütötték. A boncolást, melyet *Csillag* Ignác dr. borosjenői járásorvos fog végezni, az ügyészség elrendelte.

— **Halálozás.** *Ozv. Lengyel* Jánosné, szül. Hajdu Magdolna e hó 3-án 58 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Csiky Gergely-utca 13. számú házból.

— **Áthelyezett végrehajtó.** A m. kir. igazságügyminiszter *Róth* István új aradi kir. járásbírói végrehajtót a buziási kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **Szocialisták tüntetése.** A budapesti szociál-demokraták nagy tüntetésre készülnek, még pedig a — *függetlenségi párt ellen.* A szocialisták ugyanis vasárnap délután, mikor a függetlenségi párt a katonai javaslatok elleni népgyűlést rendezi, szintén népgyűlést tartanak a Szabadság-téren s ott azt fogják hangoztatni, hogy a függetlenségi párt az obstrukciót nem hazafias érdekből rendezi, hanem csak azért, hogy a saját népszerűségét növelje. Ezután átvonulnak a másik népgyűlés színhelyére. Előre látható, hogy a két tömeg közt összeütközésre fog kerülni a dolog.

— **A harmadik tál étel.** Elmulván a farsang, a szegedi karócsapot is templomba kommandirozzák, hogy Istennek tartozó kötelességét lerája s a bójtra előkészüljön, szívből és lélekben magába szállván, szánja bánja bűneit. A 46-ik ezred bakáihoz a tábori lelkész igen szép beszédet mondott s arra intette őket, hogy most már legyen vége a hejehujának, töredelmesen bánják meg és gyónják meg bűneiket s áldozzanak, aztán tartsák meg szigorúan a bójt. Ez alatt nem értendő, hogy semmi táplálékot ne vegyenek magukhoz, mert akkor az állam hadereje elgyengül s még az ujoncjutalék felemelése se biztosíthatja a hadsereg legközelebbi győzelmét. Bójti napokon is elfogyaszthatják az első tál ételt, sőt a másodikat is; a harmadik tál ételtől azonban

tartózkodjanak. A bakák összenéztek s egy gondolatban voltak mindannyian. Ezt a bójt könnyen betarthatják, mert hiszen harmadik tál ételt soha se kapnak. A tábori lelkész is gondolt magában valamit. Ilyen bójt kellett a lelkükre kötni, mert amolyant úgy se tartottak volna meg.

— **A székudvari gabonatorvajok.** *Székudvaron*, mint irtuk, veszedelmes tolvajbandát fedeztek fel, mely hónapok óta dézsmálta *Wenckheim* Frigyes gróf, és a közeli birtokosok gabonáját. A csendőrség — írja tudósítónk — tegnap a bandák 18 tagját letartóztatta. Mindannyian beismerték a lopásokat. Már is újabb letartóztatások várhatók. A jelek után ítélve három jól szervezett banda grasszált a vidéken, kiknek rettegetett láthatatlan feje *Argyelán* Juon (Grose) egy rendkívül furfangos Rádai korszakbeli tipikus alak, ki a híres kommisszárius háló-jából is képes volt kisiklani. Furfangosságára vall az, hogy jóllehet ő szolgáltatva társait a csendőrségnek s dacára az általános meggyőződésnek, hogy ő volt a nagymérvű rablások értelmi főszereplője, a letartóztatottak egyike sem vallotta Grosét — mint társai nevezik — cimborájának. A nyomozás még néhány napig el fog tartani.

— **Nagy vihar.** *Nápoly*-ból táviratozzák: Tegnap este itt nagy vihar dult. *Rego* Bartolomeo matrózt a *Veglia* osztrák yacht egyik csolnakán agyonstujtotta a villám. Több városrész viz alatt van. A villám megrongálta a villamos vasut és a villamos világítás vezetékeit.

— **A mellbeteg sikkasztó.** Február hó elején történt, hogy *Neuländer* K. és testvére budapesti férfiszabó cég Dorottya-utca 14. számú üzletéből megszökött *Wachler* János 17 éves gyakornok és magával vitt 5600 koronát. A cég a sikkasztó gyakornok ellen feljelentést tett a rendőrségen és azon gyanújának adott kifejezést, hogy miután a sikkasztó mellbeteg, délvidékre utazott. A sikkasztó csakugyan *Lussin Piccoloba* ment, ahol *Tenneske* Sándor álneven pazar életet folytatott. Barátságba került magával a polgármesterrel, akinél többször ebédelt. Egy alkalommal kirándult nagyobb társasággal Lovranába és szerencsétlenségére lefényképezték a kiránduló társaságot. Erről a fotográfáról felismerték a sikkasztót, aki később Triesztbe szökött. Itt azonban utolérte a végzete. A budapesti rendőrség megkeresésére a voloszkai rendőrség segítségével a sikkasztót Trieszt közelében, St. Peterben letartóztatták. A megkárosított cégnek azonban szerencséje volt, mert a sikkasztónál 5000 koronát megtaláltak, tehát csak 600 koronát tudott elkölteni a sikkasztó.

— **Rablótámadás fényes nappal.** Budapestről táviratozzák: Vakmerő rabló járt tegnap *Czövek* József gazdaembernek Gyömrői-ut 42. szám alatti lakásán. Dél tájban beállított oda egy *Tóth* László nevű rovott multu csavargó. A gazda nem volt otthon és a cselédleány egyedül volt a házban, akire a csavargó ezekkel a szavakkal támadt rá:

— Hol a pénz!

A cseléd vonakodott a pénzt előadni, mire a rabló letépette a leányt és egy kövel agyafőbe verte. A sikoltozásra elősiettek a szomszédok, kiknek hosszú hajsza után sikerült a vakmerő csavargót elfogni, akit azután a rendőrségnek adtak át.

— **Megrabolt kereskedő.** *Kisjenő*ről írja tudósítónk: *Lówy* László kisjenői rófoskereskedő tegnap két kocsi árut csomagoltatott, mert reggel a zerindi piacra készült. Az udvaron álló két megrakott kocsi azonban egy cigánybanda kifosztotta. A csendőrségnek sikerült a rabló cigányokat kézrekeríteni, de a portékának csak csekély és már hasznavehetetlen részét találták náluk.

— **Az elvált asszony merénylete.** Véres dráma játszódott le tegnap este Bécsben a külváros egyik utcájában. *Bauer* Mihály mézáros mester elvált neje merényletet követett el férje és gyermekei ellen. *Bauer* Mihályné, született *Stricker* Erzsébet, egy nagyon csinos fiatal asszony boldog házasságban élt férjével

hat évig. A házasságból két gyermekük született. A boldogságot azonban megzavarta a mézárosmester egyik legénye, a ki az asszonyt addig kerülgette, amíg elcsábította. Egy szép napon a férj mindent megtudott és válopert adott be a felesége ellen. A bíróság el is választotta őket. Az asszony addig, míg kedvese mellette volt, nem is bánta talán, de a mikor azt behívták katonának, a legnagyobb nyomorba süllyedt. Rokonai nem akartak tudni róla semmit sem, a férje pedig újra megakart nőülni. Az asszony hosszú, szenvedélyes levelet irt *Bauer*nek, hogy engedje visszatérni, eleget bántódott máris haláláért, de hiába. Az asszony a könyörgéssel nem ment semmire, fenyegetéshez fogott tehát. Ujra levelet irt, hogy nem fogja tűrni, hogy gyermekeinek mostohaanyját adjon, inkább megöli őket. *Bauer* erre a levélre sem adott választ. Az asszony tegnap este megleste férje távollétét és belopózott lakására a gyermekekhez. Egy ideig csókolgatta őket és aztán hozzá fogott borzasztó tervéhez. De szerencsére a férj váratlan megérkezése megakadályozta. Az asszony a férj láttára főbe lőtte önmagát és meghalt.

— **Öngyilkos katona.** Ma reggel nyolc órakor Budapesten a *Rudolf* rakparton a Duna hullámai egy katona holttestét vetették a partra. A rendőrség megállapította, hogy a halott *Benesik* Mihály 68-ik gyalogezredbeli baka, aki január 8-án tűnt el a kaszárnyából. Akkor levelet is hagyott hátra, melyben megírta, hogy öngyilkos lesz. Ugyanezen a napon többen látták a Margit-hidon, hogy egy katona a Dunába ugrott. Az öngyilkos katona holttestét az 17-es számú helyőrségi kórház halottas szobájába vitték.

— **Fénykép-zsur.** *Letzter* József, a *Rossák* csász. és kir. udv. fényképezési műterem agilis művezetője rendezett ma egy ilyen, meghíván bennünket a műterem dolgozó helyiségébe, hogy csodáljuk az ő legújabb produktumait, mielőtt a nyilvánosság ítélőszéke elé bocsájtja a kirakatokban. Hogy mit láttunk ott? Oly sokat és oly szép dolgokat, hogy bajos volna leírni, és csak bámulni tudjuk e fiatal művész sokoldalúságát és ízlését. Láttuk az ujjanon megvalasztott püspöknek *Papp* I. Jánosnak több igen sikerült festői szép fényképét szerzetesi ornatásban. Csinos kosztümös hölgyeket az utolsó, Központi szállóban megtartott jelmez estélyről. Egy összeállított csoportkép készül róluk. *Zilahy* igazgatóné is látható csaknem minden szerepében; szemből-szebb képek ezek is. Eláruljuk a korzó sétáló közönségének, hogy még e héten oly sok szép látványra lesz, melyhez hasonló a műterem itt Aradon nem produkált. A legsnájdigabb képek mégis azok, amelyek *Róza* Lilit ábrázolják mint *Germain* hadnagyt. De a *Lloyd* férfiestélyről készült képek sem maradnak hátra a snájdígság tekintetében. Különben majd ítélkezzék a közönség, ha a képeket látni fogja.

— **Birtokcsere.** *Kovács* Mihály és neje, *Fejes* Anna eladják az aradi 4551. sz. tjkvben felvett legelősor 20. sz. házat 1100 koronáért *Gregorovics* Katalinnak. *Kurticsán* Péter eladja az aradi 3815. és 4218. sz. tjkvben felvett ingatlanokból az öt illető részt 1000 koronáért *Kurticsán* Demeternek. *Ozv. Kurticsán* Péterné, *Blázs* Gyula ajándékba adja az aradi 2281. sz. telekjkvben, felvett ingatlant *Kurticsán* Demeternek.

— **Öngyilkos hírlapíró.** Ujvidékről táviratozzák: Tegnap reggel *Retter* cernovici illetőségű hírlapíró, péterváradit önkéntes, szolgálati fejezetével a legénységi szobában meglötte magát. Sebe életveszélyes. Hogy mi indította végzetes tettére, nem tudják.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálóbizottsága** március hó 8-án Aradon képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügy. elnökséghez — Arad, Rákóczy-utca 20. szám I. emelet — nyújtják be. Az elnökség.

— **A legkényesebb cigarettázók** részéről napnap után számos kérdés érkezik hozzánk az iránt, hogy melyik cigarettapapírnak adnánk mi előnyt: a régi hírneves „Le Griffon”-nak vagy az újabb ugyanazon forrásból forgalomba hozott „Le Delice” papírnak, mely, dacára még csak rövid létezésének,

már számos kedvelőt szerzett. — Mindkét papir egyaránt legkitünőbb minőségű és a legjobb gyártmány az eddig készített cigarettapapírok között.

— **Figyelemre méltó sorok** kitűnő cipőire hívja fel a közönség figyelmét Porter Vilmos Nagy Áruháza a Szabadságtéren. Tavasz beálltával ismét nagyobb kereset jelentkezik a cipő-cikkre nézve, s a Porter-cég bizonyára azok közé tartozik, melyet nyugodt lélekkel lehet a közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlani. A választék nagy és igen sok a tavaszi újdonság, úgy férfi és női, mint gyermekcipőkben. Egyébiránt az összes tavaszi dolgok megérkeztek; csinosak a kalapok, gyermeksapkák, nyakkendők, női fűzők, gyermekkocsik, stb. A magyar gyártmányu nyakkendők a honi ipar fejlettségéről tesznek tanúságot. A nyakkendők jelentékeny része Szegedről származik, a hol a kormány hathatós támogatása alatt igen szép nyakkendő — gyártelep létesült. Az új eljárás óta, az ingyen nagytások meglepő szépen sikerülnek. Bár az új eljárás a cég részéről több áldozatot igényel mint eddig, mégis szívesen meghozza azt, mert ez által még nagyobb mértékben számíthat a közönség támogatására.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszal, Aradon.

—x— **Az aradi takaré- és segély-egylet** mint szövetséget Petőfi utca 1. sz. az 1903 ik évben a 22-ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet, 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. e. 9—12 ig d. u. 3—5 ig. Folyó évi február hó 9-től kezdve mindenkor délután 3—5 ig a felszámolás alatti 16 ik évtársulat egy törzsbetétéért 156 koronát és 20 korona osztalékot fizet.

—x— **Igen tisztelt rendelőknek** és a n. é. közönség kényelmére van szerencsém becses tudomására adni, hogy a mai naptól 115. számú városi és megyei telefon áll becses rendelkezésükre és szíves felhívásokra rendelések felvétele végett bármikor készséggel hához jövök, ugyszintén javításokért elküldök. Kitűnő tisztelettel Seelinger M. Andor uri és női mintacipészete.

Milliók család.

(Egy nagykereskedő cég büne.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Csehország kereskedő köreiben óriási feltűnést kelt az a nagy családi per, melyet két híres posztógyáros és kereskedő indított egymás ellen. A család története ez:

A Kahl Ferdinánd cégnek nagy posztógyára van Reichenbergben és Röchlitzben. 1882-ben a cégbe lépett Kahl Ferdinánd fia s akkor a cég vagyona több mint négy millió koronára rugott. 1889-ben összeköttetésbe léptek Korner Zsigmond és Alfréd posztó és szőnyegkereskedővel s ettől az időponttól kezdve az oly virágzó cég rohamosan süllyedt.

Korner Zsigmond teljes mértékben bírta az öreg Kahl bizalmát, aki nemcsak hogy árut hitelezett neki, de váltóit is zsrálta. Három évig tartó összeköttetés után Korner 600,000 korona posztó árával tartozott Kahl-nak, aki ezenfelül 400,000 koronáig váltót is zsrált. — Kornernek fióküzletei voltak Bécsben, Flórenzenben, Milanóban, Drezdában, Frankfurtban és a Kelet néhány városában.

Kahl 1895-ben szélhűdés érte a jobb oldalán s ekkor sürgetni kezdte Kornert a visszafizetésre. Korner akkor hamis kimutatásokkal bebizonyította, hogy üzletei kitűnően jövedelmeznek s hogy mintegy tíz milliónyi vagyona van. Így sikerült neki az öreg Kahl ismét megvesztegetni s újabb hiteladásra bírni, úgy, hogy 1901-ben már 2,321,282 koronányi

váltót zsrált neki Kahl. 1901-ben üzleti forgalmuk több mint tizenöt millió koronára ke-rült.

Tavaly tavasszal Kahl másodszor is szélhűdés érte s ekkor fia elhatározta, hogy rendezni fogja az ügyeket Kornerrel. Kiegyeztek oiyanképen, hogy Korner kötelezte magát, hogy tartozását 60,000 koronás részletekben fogja fizetni.

Korner nemcsak, hogy részletet nem fizetett, de kamatot sem. Kahlék erre pert indítottak, s kisült, hogy a Korner cég éveken át a legvakmerőbb csalást üzte velük szemben. Kornernek aktív vagyona alig rugott néhány ezer koronára.

Az öreg Kahl, mikor a Kornernek vakmerő csalásáról értesült, harmadszor is megütötte a guta.

Fia család miatt jelentette fel Korner Zsigmondot és Alfrédet, akik azzal védekeztek, hogy 1889-ben, mikor a Keleten a kolera pusztított, óriási összegeket veszítettek.

A reihenbergi esküdtbíróóság előtt ma vette kezdetét a pör tárgyalása. Számos tanu és szakértő van beidézve.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A statisztikai hivatal rágalmozója.** Emlékeztet meg a brassói *Kranstädter Zeitung* cikke, mely az országos statisztikai hivatait azzal gyanúsította meg, hogy a népszámlálás adatait hamisan állította össze, a nemzetiségekről szóló részt értven ez alatt a cikk írója, Vargha Gyula, a statisztikai hivatal igazgatója erre pert indított a közlemény szerzője ellen, ki Lachfeld Jenő brassói tanár. A marosvásárhelyi esküdt-szék a tanárt két havi fogházra és 300 korona pénzbírságra ítélte. Ma, mint sürgönyzik, a kuria tárgyalta az ügyet és a tanár semmisségi panaszát elutasítván, a fogház büntelést elen-gedte, míg a pénzbírságot fenntartotta.

§ **Szerelmi dráma.** Berger György budafoki kőműves legény 1900. év nyara óta szerelmi viszonyt folytatott Klein Karolin 17 éves gyu-fagyári munkásánnyal. A leány szülői sem elleneztek ezt a viszonyt, amelynek biztos házasság lesz a vége akkor, mikor a szerelmes kőműveslegény kiszolgált a katonaságot. Idő-közben azonban a mult év június 8-án Berger György a feletti elkeseredésében, hogy a csi-nos leányra még évekig kell várnia, rálőtt a leányra, azután pedig kétszer önmagára. — Sulyos sebeiből csak hetek múlva gyógyul-tak fel. Ezért a merényletért került Ber-ger György szándékos emberölés kísérletének büntetével vádolva a pestvidéki esküdt-szék elé. A tárgyaláson, melyen Bónay Kamill táblai bíró elnökölt, a vádlott beismerte tettét. A tanuk, különösen a leány és ennek szülői a tőlük tel-hető legjobb igyekezettel mentették a vádlott elhamarkodott, könnyelmű tettét. Az esküdt-székre is hatott a fiatalok szerelme, mert fel-mentő verdiktet hoztak s ez alapon a törvény-szék is felmentette a vádlottat.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A sorrend. —

Sorrendje az Arad sz. kir. város törvény-hatósági bizottságának március hó 11 én d. e. 4 orakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester havi jelentése. 2. A nagy-méltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium-nak intézvénye munkaközvetítő intézetek létesítése tárgyában. 3. Pozsony sz. kir. város közönségének az országgyűlés képviselőházához intézett felirata az egyesülési és gyűlekezési jog rendezése tárgyában. 4. Aead sz. kir. város községi iskolaszékének jelen-tése az összes községi iskolák tanügyi állapotáról

az 1901—1902. évben. 5. U. az: előterjesztése a Sága külvárosban emelendő városi községi óvoda építési költségeire szükséges összegnek a tandij-alapból való kölcsönvétele iránt. 6. A tanács jelen-tése a villamos vasut ügyében. 7. U. az: az aradi villamossági részvény társaság által létesítendő köz-műhelyre nézve kötendő pótszerződés jóváhagyása tárgyában.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, március 3.

Változatlan tavaszi időjárásban, az éjjelek még hűvösek, de nappal már 10—15 fok me-leg van.

Gazdáink serényen folytatják tavaszi mun-kájukat, csupán nedvességre áhítoznak, mert a föld száraz és a mezei férgék rohamosan sza-porodnak és pusztításukkal nagy károkat okoznak.

A hetivásáron közepes élénkség mellett mintegy 1500 métermázsa buza és 800 méter-mázsa tengeri kelt el jól tartott napi áron.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységét véve alapszámításnak, korona ér-tékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.
Buza közép 7.10—7.15.
Tengeri 5.40—5.60.
Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.
Arpa névleges jegyzés 5.20—5.30.
Zab névleges jegyzés 5.40—5.50.
Az irányzat lanyhább.

— **Fizetéseképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségekről tesz jelen-tést: Zelnicek Gotfried, Bécs. — Spanhel és Swe-boda, Turn. — Gratum Frigyes, Lobositz. — Pollák Ignác, keresk. cég Arad. Papp testvérek, szabó-cég Debrecen. — Turkovics Iván, Ravnagora. — Lukesch József, Bécs.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 3.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkudv gyöngö. Bágyadt Irányzat mellett 16,000 métermázsa került forga-lomba, közben 2½ fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabo-nanemek bágyadtak. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin ¼, páris 5-el olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilsra	7.65—7.66
Buza májusra	7.55—7.56
Buza októberre	7.56—7.57
Rozs áprilsra	6.69—6.70
Rozs októberre	—
Zab áprilsra	6.08—6.09
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.18—6.19
Tengeri júliusra	6.23—6.24
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilsra	7.65—7.66
Buza májusra	—
Buza októberre	7.56—7.57
Rozs áprilsra	6.70—6.71
Rozs októberre	—
Zab áprilsra	6.06—6.07
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.16—6.17
Tengeri júliusra	6.21—6.23
Repce augusztusra	—

Zárulat 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	697.50
Magyar hitelrészvény	742.—
Leszámlolóbank részvény	453.—
Rima-Murányi vasmű részvény	483.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	693.50
Közuti vasut	621.—
Városi villamos vasut részvény	311.50

NAPIREND.

Március 4. Szerda. Róm. kath. naptár: Kázmér. — Protestáns naptár: Kázmér. — Görög-keleti naptár (február 19.): Arkip. — A nap két 6 óra 20 perckor, nyugcsak 5 óra 32 perckor.

Bal- és kül-földi finom, divatos

gyapju-szövetek

Kitűnő minőségűen, olcsó áron.

Maradék szövetek

rendkívül lecsökkentett áron.

Kapitálék
lfj. LÖWY ARMINNÁL ARADON, Szabadság-t.

Műoscey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2-12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2-2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége mellett ülésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, szeles, eső, később hűvösebb.

Március 4. A színhelyi-bizottság ülése délután 3 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista egyesület értekezlete este 6 órakor (Vass szálló külön terem.) — A város központi-választmányának ülése délelőtt 11 1/2 órakor. — A város helyi-választmányának ülése délután 3 1/2 órakor.

Március 5. A Kossuth-sz. bor bizottság ülése este 8 órakor (Jópásztor.)

A Minorita-palota
Andrássytéri oldalára helyezem át
1903. május hó 1-én
könyv-, papir-
és zenemű-üzletemet
Jelenlegi üzletemben
Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.
az összes
raktáron lévő
árúimat
mélyen leszállított áron

árusítom el.
A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve, vagyok
kitünő tisztelettel: 267

Révész Nándor,
könyv-, zenemű- és papirkereskedése
Arad, Szabadságtér 20. sz.

REGÉNY-CSARNOK.
A távollevő.

— Francia regény. —
Irtá: **Montégut Maurice.** (52)
(Folytatás.)

Aztán lassan odalépkedett Renée elé, aki borzadva hátrált. Ez volt a nyílt harc a feleség és a kedves között s a kék szem földre sújtotta a feketét.

— Ennek ez a kenyérkesete, s én kétszer próbált szerencsét. Onnel tehát hamar készen leszek: ki innen, ki innen!

Merőven fölegyenesedve, lecsüngő karral s lehunytt szemmel hallgatta Renée, halotthalványan, anélkül, hogy csak egy arcizma és meg rándult volna a meggyaláztatástól. Ott volt most már kalváriája végén; csak a lezárt szeméből csordult ki két nehéz könyccsepp, amelyet már nem birt visszatartani.

— Ki innen! — kiáltotta Lucienne kinyújtott karral.

De ekkor előrohant Gábor. A két egyformán szeretett asszony közé állva a szerencsétlenebbiknek fogta a pártját, a megsértettnek, a sértővel szemben.

— Lucienne hallgass, nem tűröm...

Az asszony dacos, kihívó hangon kérdezte ugyanazt a szót:

— Nem tűröd? Tán hallgassak?

— Igen, mert nem tudod, hogy Renée ki-csoda...

— Elég!

— Nem is tudhatod... irgalmatlan vagy

...Renée tébolyodott volt... nyolc évig. Egy feltámadott halott, egy kísértet volt, akinek megnyitottam a házamat.

— A kísértet nagyon is eleven. De mivel ennek a hölgynek itt kell maradnia, tehát én felesleges vagyok itt... Jakab!

Erre a kiáltásra a szendergéséből felriadt Jakab bámulva közeledett anyjához, a rendesen oly szeled asszonyt ma nagyon rendkívülinek találta a hangos szóváltás is megijesztette.

Lucienne megragadta a fiát s odalökte az apjához:

— Ketten vagyunk... válássz!

De a gyermek megpillantotta Renée-t a jobbarátját, látta a halavány arcát, a könnyeit, a keze reszketését. Odarohant hozzá és sirva kapaszkodott bele a ruhájába:

— Ne sirj, nem szabad neked sirni!

— Te is, — nyögte Lucienne, leroskadva egy székre s zokogni kezdett.

Egyszerre rekedt sikoltás hasította meg a levegőt, mindenki összerezzen s arra fordult e felé az új tragédia felé. Renée háttal a falhoz vetette magát s úgy sikoltott, mint hajdan, a tébolyodottsága napjaiban, mint akkor, most is görcsösen hátrafesztette a derekát, derékszögben hajlította meg a magasra emelt jobb karját s mint a rettegő gyermek, eltakarta az arcát, a szemét s rekedt vijjogó, vad sikoltozása nem szűnt meg egy percre sem.

— Megtébolyodott újra! — kiáltott Gábor s odarohant hozzá.

Renée erre még hevesebben ismételte a szörnyű mozdulatot, még örvénygöbben sikoltozott s a szerető férfi erőltlenül roskadt be egy székbe.

— Igaz, nem ismer többé... újra ott kezdi, ahol azelőtt, gyűlöl most már s önök is gyűlölnek. Engem mindenki gyűlöl!

Elfelejtette a féltékenységet, a félelmeit s odakiáltott az orvosnak, Falkenbergnek:

— Deschellerin, most rajtad a sor... s te, Henrik, menj oda hozzá te is, hiszen te is szereted...

— Hogyan! — kiáltott fel Lucienne, felemelkedve Kamilla karjaiból, — ez sok, én megyek!

A férfi odaállt melléje.

— Maradj, maradj, én mondom neked! Vagy pedig vigyázz, hogy meg ne sirasd holnap, amit teszel!

S a feleséget a kezénél fogvatartva, még egyszer odafordult a kedvese felé.

— Henrik, Deschellerin, mondjátok neki... szentígyes Isten, én is megőrültem!

De az orvos és Falkenberg már odasielt Renéehez, hogy támogassák.

— Ez a visszacsés előttem valószínűtlennek látszik, — susogta az orvos Falkenberg fülébe halkán. — Ez még a meglepetésnél is több nekem, de nem tesz semmit, a leányt mindenestre vigyük be innen.

— Igen, vigyenek el, — suttozta Renée villámgyorsan.

S a sötét kertre vezető nyitott ajtón át az esőtől korbácsoló éjszakában eltűnt Gábor ifjúságának képe, a halavány, komoly barna, arannyal érezett szemű leány. Gábor összezúzva, teljesen lesújtva a földön térdelt s kitárt karra nézett az eltűnő leány után. Újra belemerült a tébolyodottság éjszakájába: a barátai öntudata vesztetten vitték el, anélkül, hogy csak vissza is pillantott volna, — csak a sikoltozása volt még hallható, az visszhangzott reszketően Morsalines fülében: ez volt a bucsuszava.

Mikor Renée megint otthon volt, távol a többitől hirtelen fölegyenesedett, abbahagyta a sikoltozást, szeleden kibontakozott Falkenberg s az orvos kezéből s természetes, de megtört hangon szólalt meg.

— Igen megint új hazugság, de ez az utolsó, mert a megoldást jelenti, még pedig az egyedül lehetségeset. Tartson Gábor örültnek s elfog feledni, mert ott van a felesége... és a gyermeke.

Némán hajlott meg a két férfi ez előtt a leány előtt, aki örökké csak áldozat volt. Hoszsza szünet támadt, aztán az orvos kérdezte:

— S mit szándékozik tenni?

A leány hangja hidegen, megingathatlan határozottsággal telten csengett.

— Kedves orvosom, ön pár napra vissza fogja adni a hajdani szabámra. Ott jó helyen leszek. Az egész világ számára tébolyodott vagyok. Tíz esztendő múlva aztán, ha akarja, megmondhatja Gábornak az igazat.

— Jó, — felelte az orvos. — Valóban, ilyen módon minden hihetőnek fog látszani: egyéb-

ként ez által a tudományt hazugságra kényszeritem. A hazugság néha hasznos, de néha magasztos is, ezt ön bebizonyította. Jöjjön tehát hozzám.

— De később? — kérdezte Falkenberg.

— Később — felelte a szegény leány, aki eltalálta a svéd titkos gondolatát, — később el fogok tűnni; ez feltétlenül szükséges. Innen messze, távol fogok élni, hogy hová megyek az tökéletesen mindegy.

Henrik odanyujtotta neki mind a két kezét.

— Ismétlem, amit már egyszer mondtam önnek, fájdalom, anélkül, hogy a magam számára követelnék valamit az otthonomat, a családomat, rendes életet, mindenkinek a becsülését, békét a vihar után.

— Rendes életet, mindenkinek a becsülését, végre békét, — suttozta Renée, — Tudja-e, hogy ez csábító, barátom? Nos tehát, talán! De engedje, hogy sirjak!

(Folytatása következik.)

„Jövedő“

szerkeszti: Bródy Sándor.
Főmunkatárs: Ambrus Zoltán. Főmunkatárs: Gárdonyi Géza.
Hetenként

könyvalakban
megjelenő irodalmi és politikai ujság ára:
számonként **20** fillér.

havonként 1 korona.

A 112 oldalra terjedő első füzet mutatványul bárkinek rendelkezésére áll;

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésben, Aradon, 217
Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Sóborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Sóborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.49
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	9.39
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.09
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczra szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Nemzeti színház.

Bérlet 147. sz. Páratlan.

Szerdán, 1903. évi március hó 4-én:

NEY HERMINA mint vendég:

Hunyadi László.

Eredeti nagy opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Egressy

Béni. Zenéjét szerző: Erkel Ferenc.

SZEMÉLYEK:			
V. László	Szabó József.	Gara nádor	Békéssy Gy.
Cillei Ulrik	Füredi J.	Mária, leánya	Singhoffer V.
Hunyadi L.	Bejczy Gy.	Erzsébet	Ney Hermin.
Hunyadi M.	Karácsonyi.	Rozgonyi	Ungvári V.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Eladó vizimalom.

Alulírott közhírré teszi, hogy Mayer Antal aradi lakos tulajdonát képező, Aradon, a rococo szigeten lévő 19. számú marospartii hajó-malom f. hó 7-én d. e. 1/10 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatik.

Dr. Tamasdán Livius,
ügyvéd.

567

Feltűnő ujdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHUVELY.

Ladies Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja.

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egyenruhákat pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szövetből és sikes szabás és jutányos árak mellett.

536

Kedvező alkalom!

Egy nemesi birtok Biharmegyében vasuti állomás mellett 1581 cat. hold egy tagban, elsőrendű szántóföld, melyből 100 hold kaszáló, 200 hold legelő, többi szántó. A föld vízmentes, szép uri lak. jó karban levő gazdasági épületek elegendő mennyiségben. Ára cat. holdja épületekkel együtt 250 frt. Kedvező fizetési feltételekkel. Egy nagyobb összeg törlesztésre maradhat.

Egy nemesi birtok Nagyváradtól 1 1/2 órányira vasuti állomással, 1200 cat. hold, melyből 818 hold szántó, 182 hold legelő, 162 hold rét. Bel és kültelkes házak és kertek területe 8 hold. Lakház és gazdasági épületekkel. Ára holdankint 190 frt. A föld elsőrendű és vízmentes. Kedvező fizetési feltételekkel.

Egy birtok 210 cat. hold egy tagban, elsőrendű föld egy épülettel. Ára 100,000 frt. A vételhez a fele készpénz szükséges, a többi maradhat 5%-el több évi törlesztésre. A birtok bérbe van adva jelenleg 5000 frt évi bérért.

Ajánlhatok kisebb és nagyobb birtokokat Arad közeiben nagyon jutányos árban, kedvező fizetési feltételek mellett.

Keresek több kisebb és nagyobb birtok bérletet.

Van szerencsém a nagyérdemű jelzalog kölcsönöt kereső közönséget értesíteni, hogy a legjutányosabb feltételek mellett ajánlhatok egy elsőrendű intézetnél bármily magas kölcsönöket készpénzben, és pedig:

50 évre 100 forint után 5.40 forint.

42 1/2 " 100 " " 5.65 "

készpénzben házakra 40%, földekre 45—50%. A kölcsönöket lehet convertálni.

Felkérem a t. közönséget, sziveskedjék bizalommal hozzám fordulni, a hol bővebb felvilágosítást készséggel nyújtok.

Teljes tisztelettel

ROSENBERG KÁROLY,

Eötvös-utca 12.

576

Miért szenved ön?

ha biztos kilátása van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSOT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmat enyhítésére felismerhetetlen. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csúszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lövések és ütéseknél, genyvedéses sebek, Carbunkulus és, minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utóéletetlen szer nincs kivéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fegyől, sem a forróságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerkekhez nyulni, mely csak czejtalan pénzkidobás, hanem tartuk magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerkekhez, melyeket, minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő czimen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pragera, Rohitach-Sauerbrunn mellett.

Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerésztárában, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésztárában és Bécsben Brády C. gyógyszerésznél.

Eladó ház.

Radnai-uton 10/a. szám alatt egy emeletes ház kedvező feltételek mellett is szabad kézből

eladó.

Áll 14 lakosztályból és egy bolthelyiségből.

Értekezhetni ugyanott a házban.

Egy kisebb bolthelyiség esetleg lakással együtt

549

kiadó.

Szöllőkaró!

7 láb hosszú, tökéletes száraz tiszta tölgyfa, fatelepemen

Kossuth-utca sarkán

ötmető előtt

548

megtekinthető s nálam bármely vasuti állomásra rendelhető.

69. TELEFON 69.

Aufricht Miksa.

Lakás Ötvös-utca 15. sz.

Ha jó, tartós és olcsó divatos czipőt akar, az csakis

Czernóczky Mihály

úri és női czipész üzletében

legolcsóbban szerezhetők be.

Saját készítményű **czipő-különlegességek** rakáron tartatnak, esetleg mérték után készíttetnek.

Kossuth-utca 66. sz.

Fiókküzet: 141

Boros Béni-tér 2. szám. (Kneffel-ház).

Alkalmi

butor elárusítás.

Részben használt, részben selejtezett jó karban lévő különböző

butorneműek

igen olcsó ár mellett

elárusittatnak

Legyel Lőrincz

butorgyáros volt helyiségeiben, Andrassy-tér 9. szám alatt.

A tárgyak ugyanott megtekinthetők d. e. 9—12, d. u. 2—3 órák között.

Alkalmi

butor elárusítás.

Pártoljuk a hazai ipart!

Mélyen tisztelt háziasszony!

Ha padlóját vagy konyhabutorait festetni szándékozik, ugy kegyeskedjen egy kísérletet tenni

MAKLÁRY LINOLEUM

padlózománczával, mely ugyis mint tisztán hazai gyártmány, de kiváltképen jó tulajdonságainál és olcsóságánál fogva megérdemli a pártolást: Maklárty „LINOLEUM“ padlózománcza teljesen szagtalan, rögtön szárad, tükrösímaságu felület ad és mosható.

Kapható világos és sötétsárga, továbbá mahagoni barna színben, 1 kgrmos bádogdobozokban 75 krért egyedül

Braun N. A.

festékraktáraiban ARADON:

Boros Béni-tér 6. és Forray-utca 7. szám alatt.

Postai megbízások azonnal teljesíttetnek, városi rendeléseket telefonon kérem és házhoz küldöm. — Helyi és megyei telefon 387.

Kérjünk saját érdekünkben „Maklárty-féle Linoleumot“, a melynek minden doboza Maklárty Gyula czégnyomásával és családi czimerével ellátott csomagolásban van. 555

Tavaszi Czípők

Porter Vilmos Nagy Áruházában a Szabadság-téren

rendkívül jutányosan szerezhethők be!

Fényképedvezmény!

Uj Eljárás!

APRÓ HIRDETÉSEK.

500 koronát fizetek

annak, a ki engem megfelelő álláshoz juttat. Levelet „Állás” jelige alatt közvetít a kiadóhivatal. 565

2 butorozott utcai szoba

fürdőszoba használattal a Szabadság-téren kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Deák Ferencz-utca 3.

szám alatt az I. emeleten 5 szoba, fürdőszoba és a megfelelő mellék-helyiségekkel együtt május 1-től kezdve bérebeadó. — Bővebbet ugyanott. 518

Fehérnemű és ruhajavítást,

harisnya stopolást, elvállalok házban és házon kívül. Naponta 60 kr. Özv. Heller Ferenczné, Batthyányi-utca 17., 8. ajtó. 517

Szukop Sándor

ezelőtt Hammer és Szukop, Arad, Salacz-utca. A legjutányosabban készít egyenruhákat és hadfelszereléseket, továbbá uri öltönyöket a legújabb szabás és divat szerint. 487

35—45 év közötti

jó gazdasszony, ki a házi teendőiben teljes jártassággal bír, keresetlik. Ajánlatok 574. jelige alatt a kiadóba kéretnek. 574

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czilinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadhatók.

Szeifert János

szobrász

Aradon, Magyar-utca 29. szám.

Ajánkozik mindennemű

képfaragó munka

stílszerű kivitelére, úgymint: butor-, épület- és templomfaragványokra, továbbá a szobrászszakmába vágó munkákra; folytonos választéku képmunkát tartok raktáron, melyet a legolcsóbb árban számítok.

Tervrajzokat ingyen készítek. 188

Boros Béni-tér és Nádor-utca

sarkán levő

Schreyer-féle telkek

kisebb-nagyobb térfogattal, kedvező feltételek mellett

eladóok.

A felosztási terv megtekinthető és a feltételek megtudhatók Dr. Szende Tivadar ügyvédi irodájában, Szabadság-tér 12. sz. alatt. 582

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harczy

énekző kanári madarat,

amelyek a legkülömbözőbb hangon énekelnek a 5, 7, 9, és 12 márka, tuczatja 48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztésre alkalmas nőstényeket a 1 márka, tuczatja 10 márka.

Jótállás mellett, utánvétellel küldve. Meg nem felelőket kicserélem, esetleg az összeget visszaadom. A legszolidabb kiszolgálásról számíthatok, elismerő levél áll rendelkezésre, amelyeket kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van engedve, hogy engem meglátogasson és személyesen győződhetik meg madaraim énekző képességéről.

Wilh. Kaye,

Spezialvogelversandhaus, 100

Thale i. Harz.

NB. Mindenkinnek, ki kanári madarakat tenyészt, akar, kiválóan ajánlom Wilh. Kaye Thale i. Harz céget, mint amely legjobb tenyészmadarakat szállítja. Kirschner, tanító, Caloweska, Felső-Szilézia.

Terény Jenő

vegyeskereskedése a Fehér csillaghoz

Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árakból. 182

Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszszmotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Fajtiszta gyökeres

fehérborszőlő

ojtványok,

továbbá pótlásoknak legjobbnak bizonyult két éves

gyökeres erős példányok

Rupestris Monticulából kapható

Kászonyi Jánosnál,

Kuvin. 584

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden uri és egyenruhának a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére, jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyiszintén javítások, átalakítások jutányosan elfogadhatók. A n. é. közönség pártfogását kérem. 185

Illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Zálogzédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Építők figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy saját házamban, Kapa-utca 12/a. szám alatt

építési irodát nyitottam.

Hogy új épületeket, régi épületek átalakítását és javítását, tervek és vázlatok készítését a legjutányosabb árakon elvállalom. 171

Tisztelettel:

Tenczlinger Károly,

vizsgálott kőműves m.,

mint az aradi vizsgázott és jogosított kőműves mesterek egyesületének tagja.